

*A SZENTKIRÁLYI NAPKÖZIOTTHONOS
ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA*

2017

Tartalom

1. Az intézmény adatai.....	4
2. Bevezető.....	5
3. Gyermekkép, óvodakép.....	6
3.1. Gyermekképünk.....	6
3.2. Óvodaképünk.....	6
3.2.1. Zöld Óvoda.....	9
3.3. Jövőkép és küldetésnyilatkozat.....	9
3.3.1 Jövőkép.....	9
3.3.2 Küldetésnyilatkozat.....	10
3.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	10
3.4.1. A gyermekcsoportok.....	10
3.4.2. Személyi feltételek.....	10
3.4.3. Tárgyi feltételek.....	12
3.4.5. A napirend.....	12
3.4.6. A hetirend.....	13
4. Pedagógiai programunk alapelvei, cél és feladatrendszere.....	15
4.1. Nevelésünk alapelvei.....	15
4.2 Egészséges életmódra nevelés.....	16
4.2.1. Egészséges, biztonságos környezet kialakítása.....	17
4.2.2. Egészségre nevelés, gondozás, szükségletek.....	17
4.3. Érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés.....	18
4.3.1. Beszoktatási időszak.....	20
4.3.2. Mindennapi együttélés.....	20
4.3.3. Rendhagyó események, ünnepek, hagyományok, kirándulások.....	21
4.4 Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés.....	22
4.4.1 Anyanyelvi fejlesztés és nevelés.....	22
4.4.2. Értelmi fejlesztés és nevelés.....	23
5. Óvodai életünk fő tevékenységi formái.....	25
5.1. Játék.....	25
5.2. Verselés, mesélés.....	26
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	27
5.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	28
5.4.1. Technikák.....	29

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

5.5 Mozgás	30
5.5.1 Szabad mozgás	31
5.5.2. Szervezett mozgás	32
5.6 Külső világ tevékeny megismerése	33
5.6.1. A természeti- emberi- tárgyi környezet megismerése. A szülőföld és a hagyományok megismerése. A családi és a tárgyi kultúra értékei, védelme és megbecsülése.	33
5.6.2. A környezet formái, mennyiségi és téri viszonyai.....	34
5.6.3. Környezetvédelem, a természet és az emberi alkotások értékeinek megőrzése, védelme ...	36
5.7.Tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	36
5.8 Munka.....	38
6. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált óvodai nevelése, esélyegyenlőségüket szolgáló intézkedések	40
7. Az óvodai pedagógiai munka tervezése	42
7.1. A pedagógiai munka tervezése	42
7.2. Kötelező dokumentumok.....	42
8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	45
9. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai feladatok	52
9.1 A szociális hátrányok enyhítését segítő intézkedések	52
9.1.1 Óvodánk szociokulturális helyzete.....	52
9.1.2 Az óvodapedagógusok tevékenységei	52
9.2. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	53
9.2.1. A gyermekvédelmi tevékenység feltételei	53
9.2.2. A gyermekvédelmi felelős tevékenységei.....	53
9.2.3. Az óvodavezető gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységei.....	54
9.2.4. Az óvodapedagógusok tevékenységei	54
10. Az óvoda kapcsolatai	56
10.1 Szülő- gyermek-pedagógus együttműködési formái	56
10.2 Óvoda- Iskola együttműködési formái	57
10.3 Óvoda- Pedagógiai Szakszolgálatok kapcsolattartása	57
10.4. Óvoda- egészségügyi hálózat.....	58
10.5. Óvoda – Közművelődési intézmények	58
11. Pedagógiai programunk hozzáférhetőségének, nyilvánosságának biztosítása.....	60
Záradék	61
Érvényességi rendelkezések	62

1. Az intézmény adatai

Hivatalos elnevezés:	Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Az intézmény címe:	6031 Szentkirály, Sallai u. 2. Tel: 06/76-445-029 vagy 06/70-337-1339
OM azonosító:	027716
Óvodai csoportok száma:	3
Az óvoda vezetője:	Hádingerné Harnos Ildikó
A pedagógiai program készítője, benyújtója:	Hádingerné Harnos Ildikó
A pedagógiai program készítésében részt vett:	A Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda nevelőtestülete
A program készült:	2015. augusztus. 25.

2. Bevezető

Óvodánk már 1973 óta Szentkirály község fenntartása alatt álló oktatási intézményként működik.

Fontosnak tartjuk:

- a **minőségelvű** nevelési folyamatok magas színvonalának megőrzését,
- folyamatos **fejlesztését**,
- a **szakmai önállóság és egyéni arculat** megőrzését, további erősítését.

Nevelőmunkánk alapelvei, alapértékei, az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazottak szerint, Magyarország Alaptörvényének értékei és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben foglaltakkal összhangban kerültek megfogalmazásra. Továbbá figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit is.

Pedagógiai programunk középpontjában a **tevékenység központú** nevelés, a helyi **hagyományok megőrzése, továbbvitele**, valamint a **környezettudatos** nevelés áll.

Építünk a meglévő értékekre, hagyományokra. A meghatározott értékrendet érzelmekkel motiváltan, elhivatottan és pozitív erkölcsi mintát szolgáltatva közvetítjük, **a gyermekek érdekeinek mindenek-feletti képviselésének** figyelembe vételével. A gyermekek nevelése elsősorban a család joga, kötelessége, ebben az óvodai nevelésünk esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Nagy hangsúlyt fektetünk az intézmény **közvetlen és közvetett partnerei igényeinek** megismerésére, **elégedettségük növelésére**, mely segíti Pedagógiai Programunk eredményes megvalósítását, nevelőmunkánk sikerességét.

3. Gyermekkép, óvodakép

3.1. Gyermekképünk

"Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, mely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenre belső lehetőségei csak engedik. A talaj kioldja a mag fejlődési képességét, de ez a képesség maga benne rejlik a magban. Csakúgy, mint a magban, a gyerekekben is tökéletesen benne rejlik a fejlődés képessége." /Thomas Gordon/

Minden gyermek **önálló, mással nem helyettesíthető** szellemi, és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, amely folyamatot a genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Kiemelt szerepet tulajdonítunk a **tudatos és tervszerű** nevelői hatásoknak, a környezet elfogadó, segítő, bátorító, motiváló szándékának, amely segítségével a gyermek veleszületett sajátosságai **szabadon** kibontakozhatnak az őt körülvevő, **meghatározó személyi, tárgyi környezet** hatására. **Gyermekközpontú, befogadó, inger gazdag** körülmények biztosításával igyekszünk lehetővé tenni, hogy kisgyermek kipróbálhassa önmagát, képességeit, saját lehetőségeit és korlátait.

A gyermek, mozgás, cselekvés, tevékenység útján ismerkedik önmagával és az őt körülvevő világgal. Sokféle tapasztalatot szerez, eközben fejlődik érzékelése, észlelése, gondolkodása. A tárgyi, cselekvéses érzékelés mellett meghatározó a belső érzelmi – pszichikai síkon történő azonosulása a számára fontos személyekkel. Érzelmei rendkívül széles skálán mozognak, jelen van a bizonytalanság, a kiszolgáltatottság, ugyanakkor az önállósági vágy – az autonómiára törekvés is. Vágyai, álmái vannak, alkotni akar, őszinte, érzékeny, bizalmat, elfogadást, szeretetet sugároz.

Óvodai nevelésünk a fentieket figyelembe véve a gyermeki személyiség kibontakoztatására irányul, az emberi és az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával, minden gyermeknek egyenlő esélyt biztosítva a magas színvonalú, szeretetteljes nevelésben.

Nevelőtestületünk elkötelezett az **esélyegyenlőség** biztosításában a szociális hátránnyal rendelkező, sajátos nevelési igényű és egyéb hátránnyal rendelkező gyerekek esetében. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának sem.

3.2. Óvodaképünk

A köznevelési rendszer intézményeként a **csalási nevelést kiegészítve a gyermekek óvodai életének kezdetétől az iskolába lépésig biztosítjuk fejlődésük és nevelésük optimális feltételeit.** A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. Az óvoda funkciói teljesítésének ideje alatt megteremtődnek a gyermekekben a következő életszakaszba (iskolás kor) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Nevelőtestületünk a **tevékenység központú** óvodai nevelés elkötelezettje. A gyermekek tevékenységeik útján sajátítják el az alapvető normákat, amely beépül személyiségükbe. Mindez játékos tevékenységeken keresztül valósul meg, amelyben érvényesül az eltérő fejlődésű gyerek felzárkóztatása és az egyéni bánásmód is.

Kiemelt fontosságúnak véljük intézményünk közvetlen szociokulturális környezetének – Szentkirály község – hagyományait, értékeit. Óvodai nevelésünkben megjelenik ezeknek a **hagyományoknak és értékeknek a megőrzése**, továbbvitele.

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével közvetetten segítjük a gyermekek **környezettudatos magatartásának** kialakulását.

Mindezen fő nevelési elvek figyelembe vételével legfontosabb feladatunk, hogy segítsük:

- **az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez és az iskolai tanuláshoz szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését**

A nevelés folyamatának **kulcs-szereplője az óvodapedagógus**, aki pedagógiai önállóságának birtokában irányítja a nevelés és személyiség fejlesztés folyamatát, melyben döntő jelentősége van a humanizmusának (ember-, gyermekközpontúságának) pedagógiai optimizmusának. **Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.**

A folyamatban központi szerepet tölt be:

A gyermek

- **egyediségének elfogadása**
- tisztelete
- szeretete
- megbecsülése
- megértése
- belső értékeinek, kompetenciáinak alakítása, tehetségének kibontakoztatása, gyarapítása
- **a bizalom iránta**

Az óvoda hármas funkciójából kiindulva egységként kezeljük:

- az óvó-védő
 - szociális
 - nevelő, személyiségfejlesztő
-
- feladatokat

A heterogén összetételű, különböző igényszintet és értékrendet képviselő családok esetében differenciáltan alkalmazzuk a **szociális hátrányok enyhítését** segítő tevékenységeket, ezáltal az **esélyegyenlőséget** szolgáló intézkedéseket. Kapcsolatot tartunk különböző helyi társadalmi-, egészségügyi-, szociális intézményhálózattal melyek a gyermekek óvodába lépése előtt, óvodai életük során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be életükben.

A gyermeki személyiség alakulását életkorokként bizonyos törvényszerűségek határozzák meg. Vannak kiegyensúlyozottan, harmonikusan fejlődő gyermekek és vannak, akik diszharmonikus fejlődési sajátosságokat mutatnak.

Pedagógusi személyiségünkkel modellt nyújtunk annak megértésében és elfogadásában, hogy mindannyian különbözünk egymástól.

Egyaránt **vállaljuk** és más-más módon **segítjük** az öröklött, vagy környezeti hatás eredményeképpen

- **nehezen szocializálható,**
- **lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló,**
- **fejlődési zavarokkal rendelkező,**
- **kiemelt figyelmet igénylő:**
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő
 - hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű,
 - valamint a kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek nevelését is.

Személyi feltételeinket speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek (utazópedagógusként) segítik ennek a feladatnak a megvalósításában.

Hisszük, hogy az ép gyermekek nevelésére is jó hatással van a sajátos nevelési igényű gyermekek inklúziója, hiszen az együttélés során tanulják meg a:

- különbözőségek tolerálását
- a befogadást és elfogadást
- társaiknak való hatékony segítségnyújtást

Amennyiben igényként merül fel környezetünkben, biztosítjuk a **nemzetiséghez tartozó** gyermekek óvodai nevelésében:

- az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését,
- nyelvi nevelését,
- a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: **migráns**) gyermekeinek:

- önazonosságának megőrzését, ápolását, erősítését,
- az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Az óvoda másodlagos, a családi nevelést kiegészítő szerepéből adódik a nyitottság a családok felé, melynek céljai:

- a gyermekek környezetének, a családok szükségleteinek, lehetőségeinek, igényeinek, értékrendjének, nevelési elveinek megismerése,
- az óvoda megismertetése a családokkal
 - pedagógia koncepciónk elfogadtatása,
 - támogatásuk megnyerése a nevelés hatékonysága érdekében,
 - a gyermekek fejlődésével kapcsolatos folyamatos információcsere, együttműködés a nevelésben,
- a családok sajátosságainak, szokásainak figyelembe vétele, az együttműködés során a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásainak differenciált alkalmazása.

Óvodánk **sajátos életterével** gondoskodik a nevelés optimális körülményeiről.

Az élettér elemei

- egészséges, esztétikus környezet
- érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai pszichés klíma
- a gyermeki szükségletek kielégítése
- sajátos gyermeki tevékenységrendszer

Egészséges, tiszta, rendezett külső és belső környezetünkkel a gondozottságot, az esztétikumot, a harmóniát képviseljük. Belső térkihasználásunk, díszítő elemeink, használati tárgyaink sajátos ízlésvilágot, igényes értékrendet közvetítenek a gyermekek és a családok felé. Ennek az értékrendnek fontos eleme a praktikusság, a természetesség, melyben a gyermekek könnyen eligazodnak, otthonosan érzik magukat, kellő hely és eszköz áll rendelkezésükre az elmélyült tevékenységhez.

Az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak **összehangolt munkája** hozzá járul az óvodai nevelés eredményességéhez.

Nevelési feladataink megvalósítása csak biztos **szabály- és szokásrendben** lehetséges. A szokásrend, amely alkalmazkodik a gyermekek fejlettségéhez, hozzájárul ahhoz, hogy eligazodjanak a mindennapi életben. Viszonyítási alapot jelent. Ennek a szokás és szabályrendnek a kialakulását segíti elő az **állandó napirend**, amelynek stabil pontjai biztosítják azt a **ritmikusságot**, melyre az óvodáskorú gyermekeknek biztonságérzetükhöz, nyugalomukhoz szükségük van.

Napirendünkkel lehetővé tesszük, hogy az óvodás gyermekek:

- a testi, a szociális és az értelmi képességeinek egyéni és életkor-specifikus alakításához,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekhez,
- különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékhoz,
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítéséhez, emberi értékek közvetítéséhez,
- a gyermekek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez **megszakítás nélküli hosszú idő álljon rendelkezésre.**

3.2.1. Zöld Óvoda

Óvodánk – a kritérium rendszernek megfelelően – 2015-ben elnyerte a Zöld Óvoda címet. Kiemelt nevelési célunknak tartjuk a környezettudatos, természetszerető és –védő magatartás megalapozását az óvodáskorú gyermekek körében. Tevékenységeinkben építünk közvetlen környezetünk helyi adottságaira, hagyományaira kiegészítve azokat új, innovatív pedagógiai módszerekkel. Feladatainkat a családok, valamennyi partnerünk és a falu lakóközössége folyamatos és hatékony bevonásával kívánjuk megvalósítani. Hosszú távú terveink között szerepel a Zöld Óvoda címhez kapcsolódó tevékenységek bővítése, majd a 3 éves időszak leteltével a cím ismételt megpályázása.

3.3. Jövőkép és küldetésnyilatkozat

3.3.1 Jövőkép

A gyermekek alapszükségleteinek kielégítéséhez, optimális fejlesztéséhez szükséges helyiségekkel és tárgyi feltételekkel rendelkező intézményt működtetünk. Nevelőtestületünk minden tagja lelkiileg kiegyensúlyozott, a társadalmi normákat közvetítő, nyitott, szakmailag sokoldalúan képzett, innovatív, a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó, feltétel nélkül befogadó, s minden embert értéknek tekint.

Óvodai nevelésünk családias, érzelmi biztonságot nyújtó, élményekben, tapasztalatokban és tevékenységekben gazdag-elfogadó, előítéletek nélküli. A gyermek egyéni sajátosságait, kiemelten a sajátos nevelési igényű, valamint hátrányos helyzetű és tehetséges gyermekek igényeit

messzemenően szem előtt tartjuk. Nevelőmunkánkban építve eddig elért eredményeinkre, sikereinkre, és nyitottak vagyunk az újszerű pedagógiai kezdeményezések, innovációs kezdeményezésekre.

Az intézmény működésében figyelembe vesszük a közvetlen –és közvetett partnereink igényeit.

3.3.2 Küldetésnyilatkozat

Küldetésünknek tekintjük:

- a boldog, kiegyensúlyozott érzelmi biztonságot nyújtó gyermekkor biztosítását
- a családi nevelés kiegészítését, a családdal való együttműködést, a gyermek esetlegesen meglévő hátrányainak csökkentését
- az emberi értékek, erkölcsi normák továbbítását, (közösségi magatartási szabályok, empátia, tolerancia, másság elfogadását, a kiemelt figyelmet igénylőgyermekek integrációját, stb.)
- a magyarság-tudat megalapozását, a nemzeti értékeink megismerését, átadását; megőrzését (népzene, néptánc, népi hagyományok, mesterségek, stb.)
- célunk, hogy az általunk nevelt gyermekek nyitottak legyenek az őket körülvevő világra, a természet értékeinek megőrzésére, a környezettudatos szemléletmódra

3.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

3.4.1. A gyermekcsoportok

A csoportok megszervezését teljes mértékben meghatározzák az objektív feltételeink, vagyis csoportszobáink mérete. Három csoportszobánk van, melyből kettő esetében a csoportlétszám kialakítását meghatározza a törvényi előírás (2 m²/ fő). Ez - ebben a két teremben - maximálisan 17 gyermek elhelyezését teszi lehetővé.

Az objektív feltételeken túl mindhárom csoportban adott a fejlődéshez megfelelő minta és az érzelmi biztonság, melyet az **állandó óvodapedagógusok** biztosítanak a gyermekek számára. Mindhárom csoportra jellemző a szeretetteljes fogadtatás, meleg légkör, az állandó szokások, hagyományok, társas kapcsolatok.

Az intézmény nagyságából és a gyermeklétszámból adódóan homogén csoportjainkat is **családi** hangulat jellemzi, hiszen a gyerekek jól ismerik egymást, és – ha másik csoportban is – egymáshoz nagyon közel lehetnek a testvérek, barátok, ismerősök.

3.4.2. Személyi feltételek

Célunk

- Nevelőmunkánk **eredményes** megvalósításához szükséges szakmailag magasan képzett, megújulásra nyitott, innovatív, hivatásukban elkötelezett **óvodapedagógusi, nevelőmunkát segítő dajkai, pedagógiai asszisztensi és egyéb dolgozói feltételek folyamatos megteremtése.**

Nevelőtestület

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, e munka kulcsszereplője az az óvodapedagógus, kinek személyisége meghatározó a gyermek számára, jelenléte a **nevelés egész időtartamában** fontos feltétel.

Elfogadó, segítő, támogató attitűdünk, érték közvetítő, ízlésformáló magatartásunk modell, minta a gyermekek számára.

Pedagógus közösségünk jellemzője, hogy a mindennapok örömét biztosítani tudó, aktív, távlatokban is gondolkozó emberekből áll, ami biztosítéka a folyamatos alkotó légkörnek.

Minden óvodapedagógus **gyermek-centrikus**, a gyermekek fejlődéséért tenni tudó és akaró ember, akik felelősségteljes munkájának köszönhetően nyugodt, szeretetteljes légkör a jellemzője óvodánkknak.

Igényünk a folyamatos **önművelés, a szakmai tájékozottság, a pedagógiai – pszichológiai szaktudás** folyamatos és állandó bővítése. A program megvalósítását segítik elő az önképzéseink és továbbképzéseink eredményeképpen a különböző területeken megszerzett, vagy megszerzésre kerülő **speciális felkészültségek**.

Feladataink

- A nevelőközösség tagjaként **felelősség vállalása a programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósításáért.**
- Módszertani, pedagógiai, pszichológiai elméleti ismereteink folyamatos bővítése,
- Az önművelés módszereinek, az **önképzés** elméleti– gyakorlati megvalósításának ismerete, gyakorlása,
- A programhoz kapcsolódó **továbbképzéseken, szakvizsgán, konferenciákon, szakmai napokon való részvétel,**
- **Önálló, önkritikus és kritikus** pedagógiai gondolkodás,
- A gyermekek nevelésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatok **kétheti váltásban** történő ellátása
- Az óvodapedagógus párok nevelési **módszereinek egyeztetése, együtt tervezés,**
- **A dajkák és pedagógiai asszisztens foglalkoztatásával a pedagógiai munka segítése,**
- A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, döntéshozatal előtt **őszinte, nyílt véleménnyel** a gyermekek érdekeit legjobban szolgáló megoldások kialakításának segítése.

A nevelőtestület kisebb szakmai csoportokra tagolódás

- **Munkacsoport**
 - a nevelési programhoz kapcsolódó speciális szakmai feladat fejlesztésének kidolgozására, szakmai munka mérésére, elemzésére, értékelésére, fejlesztési irányok kidolgozására
 - pályázatok, szakmai cikkek, kiadványok kidolgozására

Szakmai megbeszélések

- Az óvodavezetés (óvodavezető, helyettes) havonta egy alkalommal a szakmai irányítás koordinációs feladatait, az ellenőrzés, elemzés, értékelés tapasztalatait beszéljük meg,
- **a nevelőtestület** havonta szakmai megbeszélést tart, ahol az óvodapedagógusok a program megvalósításával kapcsolatosan tartanak beszámolót, igény szerint külső szakemberek részvételével,
- **A gyermekcsoportok óvodapedagógusai, a nevelőmunkát segítő dajkák, és a pedagógiai asszisztens** folyamatosan tartanak megbeszélést a gyermekek nevelési problémáiról, a fejlesztés lehetőségeiről, feladatairól, az eredményekről.

Alkalmazotti kör

Hozzájárulnak az óvoda működéséhez, a pedagógiai program megvalósításához. Megjelenésükkel, viselkedésükkel, munkavégzésükkel közvetett mintát, modellt nyújtanak, ezért a program szellemiségével összhangban a gyermekek, a pedagógusok érdekeihez alkalmazkodva vesznek részt a feltételek megteremtésében.

A dajkák, és a pedagógiai asszisztensek a nevelőmunka segítői, akik az óvodapedagógusok közvetlen irányításával, vezetésével hozzájárulnak a nevelés eredményességéhez.

Tevékenységük tudatos, biztos szakmai ismereteken és a gyermek alapos ismeretén keresztül valósul meg. Munkaköri feladataik mellett az óvoda feltételeinek javításában képességeiknek és egyéb képzettségüknek megfelelően vesznek részt. (varrás, szövés, fonás, virágkötés, báb-készítés, stb.) Mindennapi munkánkat a **dajkák, pedagógiai asszisztens** mellett technikai dolgozó is segíti.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésére **gyógypedagógusok** közreműködését vesszük igénybe.

Alkalmazotti létszám

Óvodapedagógus	5 fő ebből: 1 fő óvodavezető 1 fő vezető helyettes Szakvizsgázott pedagógus: 2 fő (1 fő fejlesztő szakvizsga, 1 fő fejlesztő és közoktatás vezetői szakvizsga)
Dajka	3 fő
Pedagógiai asszisztens	1 fő
Údvaros, karbantartó	1 fő
Összesen:	10 fő

3.4.3. Tárgyi feltételek

Az óvoda udvara, kertje, az épület, a belső berendezések alakítása során arra törekszünk, hogy **óvodánk biztonságos, esztétikus, higiénikus és kényelmes körülmények között** tudja a pedagógiai programban foglalt feladatokat megvalósítani. A **gyermekek egészségének megőrzését, fejlődését segítjük elő** a kényelmes, testméreteikhez igazodó bútorokkal, eszközökkel. A **tárgyi felszereléseket a gyermekek számára hozzáférhető módon és biztonságuknak figyelembe vételével** helyezzük el.

A sokszínű tevékenységrendszer, a változatos térrendezés, a választékos eszközkészlet, a harmóniát árasztó színek, formák, anyagok használata lehetővé teszi a **gyermekek mozgás és játékgigényének kielégítését**.

A speciális feladatra kialakított helyiségben (nevelői szoba és logopédiai szoba) lehetőségünk nyílik kulturált és nyugodt körülmények között történő munkavégzésre, **a szülők fogadására, zavartalan kapcsolattartásra**.

Célunk

- A 20/2012.(VIII.31.) EMMI- rendeletben foglalt **minimális eszközellátottságon felül az óvodai pedagógiai program, és a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális szükségleteiből, sajátosságaiból fakadó eszközkészlet biztosítása** a hatékony pedagógiai munkához.

Pedagógiai Programunk megvalósításához a 20/2012. EMMI rendeletet alapján szükséges tárgyi eszközökkel rendelkezünk.

A szakmai munka színvonalának szinten tartása és fejlesztése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk és keressük a lehetőségeket arra, hogy intézményünk tárgyi feltételeit folyamatosan bővítsük.

Az intézmény eszközfejlesztését a költségvetési forrásokon túl a szülők támogatása és pályázatokon nyert pénzeszközök is segítik.

3.4.5. A napirend

Az óvodai élet keretét a napirend adja. A szabályok megkönnyítik az együttélési normák elfogadását, **biztonságérzetet adnak** a gyermekek számára. A **célszerűen kialakított szokásrendszer** zavartalaná, szinte „önmagától működővé” teszi a csoport életét. A folyamatos napirend **rugalmas keret**, a gyermekek **kiegyensúlyozott életritmusának alapja**, lehetővé teszi az egyéni igény szerinti tevékenységet. A **legtöbb időt** a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a **játék és mozgás kapja**, ebbe illeszkednek a **gondozással kapcsolatos teendők**, a képességfejlesztés, a gyermekek mindennapos tevékenységei. A **párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek** tervezése, szervezése lehetővé teszi, hogy a gyermekek **életkoruknak, fejlettségi szintjüknek, egyéni igényeiknek, érdeklődésüknek megfelelően több szinten**, saját döntésük alapján együtt, kisebb-nagyobb csoportokban vagy elkülönülten tevékenykedjenek.

A mindennapi munkában az óvodapedagógus a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú – 5-35 – perces, mikro csoportos és csoportos foglalkozásokat tervez és szervez. Ezen tevékenységek tervezésénél és szervezésénél – a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevétele mellett – elvárás, hogy az iskolakészült, nagy csoportos gyerekek képesek legyenek a foglalkozás teljes időtartama alatt, a kötelező formában szervezett tevékenységekben is részt venni.

Mindennapi munkánk szervezésében továbbá kiemelt szerepet szánunk a **gondozásnak**, hiszen ennek folyamatában az óvodapedagógus és a dajka összhangban nevel, építi kapcsolatát a gyermekkel, segíti önállóságuk fejlődését.

NAPIREND

(szeptember 1.-től-augusztus. 31.-ig)

Tevékenység ideje	Tevékenység tartalma
6. ⁰⁰ -11. ³⁰	Játék – mozgás, egyéb szabadon választott tevékenység ezzel párhuzamosan: folyamatos tízórai; (8. ⁰⁰ -9. ⁰⁰) Mindennapos testnevelés, kötetlen és kötött gyermeki tevékenységek, egyéni képesség-fejlesztés; (csoportszobában, udvaron)
11. ³⁰ -15. ⁰⁰	tisztálkodás, ebédhez készülődés; ebéd készülődés a délutáni pihenéshez; pihenés előtti mese; pihenés, ébredés
15. ⁰⁰ -17. ⁰⁰	uzsonna, játék – mozgás, egyéb szabadon választott tevékenység (csoportszobában, udvaron)

3.4.6. A hetirend

A napirendhez hasonlóan a **hetirend** is a **folyamatosságot, rendszerességet, a nyugalmat segíti elő.**

Összeállításánál ügyelünk arra, hogy **elegető idő** jusson a **párhuzamosan végezhető, differenciált gyermeki tevékenységekre.**

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

A hetirend kialakítása az óvodapedagógusok feladata. Az óvodai csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembe vételével a tevékenységek helyei és időkeretei megváltoztathatók. A hetirendben állandó időpontja van a kötött mozgásos tevékenységeknek a szervezési kérdés miatt.

A többi tevékenység a hetirend mobil eleme, az óvodapedagógus és a gyermekek kezdeményezésére jelennek meg játékba ágyazottan, és játékból indulva. Játékos jellegüket megőrzik a gyermekek állapotától, játékának témájától, az óvodapedagógus célkitűzéseitől függően. Ezek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető tevékenységek, a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú, foglalkozások szervezésével, tervezésével valósulnak meg.

A tervezett, tudatos ismeretszerzés szeptember második felétől kezdődik meg a nagyobb korcsoportokban, kiscsoportban októbertől. Szeptemberben az első két hét a visszaszokással, nyári élmények felidézésével, ráhangolódozó ismétlésekkel zajlik.

A hetirendet a csoportos óvodapedagógusok a csoportnaplóban rögzítik.

Óvodapedagógus által szervezett és tervezett tevékenységi formák hetirendünkben:

Kötött tevékenységek	Mindennapos kötetlen tevékenységek
— Mozgás	— Rajzolás, mintázás, kézimunka, — Külső világ tevékenység megismé- rése — Verselés, mesélés, — Ének, zene, énekes játék, gyermek- tánc

Óvodánk nyitva tartása a szülők igénye alapján lett meghatározva:

Hétfőtől- péntekig: 6.⁰⁰ – 17.⁰⁰

Szülői kérésre lehetőséget adunk a félnapos, vagy indokolt esetben annál rövidebb idejű óvodai ellátásra is.

A teljes nyitva tartási időben a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

4. Pedagógiai programunk alapelvei, cél és feladatrendszere

Célunk

Az óvodánkba járó gyermekek **teljes személyiségének kibontakoztatása, megerősítése**, sokoldalú, harmonikus **fejlődésének, fejlesztésének**, elősegítése az **életkori és egyéni sajátosságok**, valamint az **eltérő fejlődési ütem** figyelembe vételével.

Programunk alapelvei, cél- és feladatrendszere

- az egyetemes emberi értékek figyelembe vételének elvével;
- **a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira**,
- a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire,
- a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve,
- Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve,
- az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározott általános érvényű elvekkel összhangban;
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvével összhangban (a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelésekor),
- a helyi sajátosságok figyelembevételével kerülnek meghatározásra.

4.1. Nevelésünk alapelvei

- Gyermeki személyiség tiszteletben tartása, (gondoskodás, elfogadás, szeretet, megbecsülés).
- Gyermekközpontú szemlélet.
- Gyermekek egyéni képességeinek, teljes személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.
- Egyéni **személyre szabott** differenciált fejlődés, fejlesztés elősegítése.
- Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelmekben gazdag óvodai életszervezés.
- **Különbözőségük** elfogadása.
- Korlátozott mértékben (csoportonként 1, max. 2 fő) sajátos nevelési igényű gyermek integrált óvodai nevelése speciális felkészültséggel rendelkező utazó szakemberekkel való együttműködéssel.
- Folyamatos fejlesztés.
- Partnerközpontú szemlélet és működés.

Óvodai nevelésünk legfőbb értékei

- Pozitív életszemléletet, a szeretet, a bizalom a humor képességét, a becsület és az igazság értékét tisztelő és megalapozó nevelés;
- A gyermeki személyiség kibontakoztatása a szabad játékban;
- Anyanyelvi kultúránk átadása, a szép magyar beszéd megőrzése;
- Nemzeti, népi hagyományainkhoz, kultúránkhoz, ünnepeinkhez való érzelmi kötődés kialakítása;
- Az egészséges életvitel alapjainak kialakítása, az egészségtudatos életmód megalapozása;
- A természetvédelem, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- A szülői ház tisztelete;
- Szűkebb környezetünk, községünk értékeinek bemutatása, tisztelete, a természet szeretete;
- Az emberek egymás közötti harmonikus kapcsolata, mely toleranciára, elfogadásra, egymás tiszteletére, segítségére épül;
- A sajátos nevelési igényű gyermekek elfogadása, s tisztelete teljes értékű emberként;

- Nyitottság és rugalmasság az új értékek, helyzetek felé.

Nevelésünk általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, kompetenciáinak alapozása, különös tekintettel

1. **egészséges életmód alakítása**
2. **érzelmi az erkölcsi és a közösségi nevelés**
3. **anyanyelvi-értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.**

Fő tevékenységformák:

- játék
- mozgás
- tevékenységekben megvalósuló tanulás
- munkajellegű tevékenységek.

4.2 Egészséges életmódra nevelés

Célunk

A gyermekek egészséges életmódjának, testi, lelki-szociális egészségének megalapozása, testi fejlődésük elősegítése, egészségük védelme, egész életükön át tartó egészséges életvitel megalapozása.

Feladataink

Egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- A gyermek korának megfelelő optimális életritmus kialakítása
- Az egészséges életmód, a testápolás, az **étkezés**, az **öltözködés**, pihenés, a **betegség-megelőzés** és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása és fenntartása
- **A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása**
- Megfelelő szakemberek bevonásával, szülővel együttműködve speciális prevenció, korrekció testi és lelki nevelési feladatok ellátása
- A gyermekek személyes kompetenciáinak (mint önkiszolgálási, egészségvédő, identitásvédő, önértékelő – személyes motívumok, képességek) alapozása.

Az óvodapedagógus feladatai

- az óvodás korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat figyelembe véve tervezi a gondozási tevékenységeket;
- biztosítja a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet;
- megteremti a lehetőségét, hogy a felnőtt és a gyermek kapcsolata a gondozási feladatok végzése közben bensőséges, kölcsönösen egymásra figyelő, érzelemgazdag, örömteli, beszédes legyen, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekekre;

- az óvodapedagógus feladata a gyermekek szükséglete szerint megfelelő szakemberek bevonásával –a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve –speciális gondozó prevenció és korrekció testi, lelki gondozási feladatok ellátása.

4.2.1. Egészséges, biztonságos környezet kialakítása

A tárgyi és szociális környezet fontos feltétele az egészséges életmód alakításának. Az egészséges, tiszta, ápoltságos és harmonikus környezet kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az óvoda épülete, udvara a különböző funkciók céljához igazodóan tagoltak.

A **csoportszobák** világosak, megfelelő belső térrel rendelkeznek. Tisztíthatóságuk az előírásoknak megfelel, levegőcseréjük könnyen megoldható.

A **berendezési tárgyak** a balesetvédelmi és biztonsági szempontoknak megfelelnek, biztosítják egészségük megőrzését, fejlődését. A játékokat, eszközöket nyitott polcokon tároljuk. A gyermekek által használt eszközök gyermekmagasságban kerülnek elhelyezésre, hogy bármikor hozzáférhetőek legyenek.

A gyermekek ruházatát, saját jelükkel ellátott **öltözőszekrények**ben tároljuk. Az **öltözők** csoportonként elkülönítettek. Itt található a szülők informálását segítő **hirdetőtáblák**.

A **mosdók**ban a szerelvények magassága és mérete a gyermekekhez igazodik. Saját jellel ellátott tisztálkodási eszközöket, folyékony szappant és kéztörölőt használunk. Az intimitást térelválasztó falak és függönyök biztosítják.

Az **udvar** kialakítása, játékokkal való felszereltsége lehetővé teszi a mozgásigény kielégítését és a szabad levegőn tartózkodás edző hatását. A játszótérek betonos és füves részekből állnak. A telepített játékok megfelelnek az EU szabványnak.

A homokozók, mobil és telepített eszközök, hozzájárulnak a természetes környezetben végezhető örömteli játékokhoz, mozgásfejlesztéshez. A virágoskertek, a természet alakítására, gondozására irányuló tevékenységekre inspirálnak. A nyári időszakban vízfüggöny áll rendelkezésre a gyermekek vízzel való edzéséhez. Nagy hangsúlyt fektetünk a **környezet védelmére, megóvására**, ehhez **kapcsolódó szokások alakítására**, elsősorban a felnőttek modell értékű magatartásával, hozzáállásával.

Fokozatosan ismertetjük meg a gyermekeket a környezethigiéniai nevelés viselkedési szokásaival (tisztaság, rend, esztétikum).

Fontosnak tartjuk a gyermekek **testi épségének megőrzését, védelmét, a balesetek megelőzésére nevelést**, az ezzel kapcsolatos szokások megismerését, begyakorlását, alkalmazását. Folyamatosan ellenőrizzük és karbantartjuk a kinti és benti játékeszközöket.

Megfelelő, jó légkörű, ember- és családbarát munkakörnyezetet biztosítunk valamennyi dolgozónknak. A szülők fogadására, a nyílt óvodai élethez, a kapcsolattartáshoz szükséges tárgyi és személyi feltételek rendelkezésre állnak.

4.2.2. Egészségre nevelés, gondozás, szükségletek

A helyes **életritmus** kialakítása a fejlődés alapfeltétele. A visszatérő napi események, tevékenységek ritmikussága, ismétlődése biztonságot, védettséget teremtenek a gyermekek életrendjében. Ezért napirendünket a **folyamatosság, rugalmasság, kötetlenség** jellemzi.

A **gondozással, az egyéni szükségletek kielégítésével** elősegítjük a gyermekek növekedését, fejlődését. Fontosnak tartjuk, hogy megismerjük a gyermekek testi szükségleteinek sajátos vonásait, illetve megtanítsuk azokat higiénés, szocializált módon kielégíteni. A belső igényből fakadó, rendszeres szükséglet kielégítésének eredményeképpen az egészséges életmód és gondozás tevékenységei szokássá alakulnak, és értéként beépülnek a gyermeki személyiségbe. Az óvodapedagógus és a dajka segítségadását mindig a gyermekek fejlettségéhez igazítjuk. A szokások rögzülése, alkalmazása segíti az egészség védelmét, **óvását, megőrzését**.

Gyermekek testi szükségletei

- ❖ Az **étkezést** biztosító konyhával folyamatos kapcsolatban állunk. Erőteljesen képviseljük az egészséges és korszerű táplálkozáshoz kötődő igényeinket. Figyelembe vesszük a gyermekek eltérő igényeit mennyiségi és minőségi (ételallergia) tekintetben.
- ❖ A **testápolás** higiéniai, egészségügyi szokások alakítását jelenti a mosakodás, fogmosás, WC használat, fésülködés, papír zsebkendő használat területén.
- ❖ A gyermekek az önkiszolgáláshoz szükséges készségeket a felnőttek-gyermekek közötti bensőséges, közvetlen kapcsolat hatására, szociális tanulás útján sajátítják el. A fokozatos betartása, differenciált segítségadás önbizalmat ad a gyermekeknek.
- ❖ Az egyéni igényeknek és az időjárásnak megfelelő **öltözködéssel** a betegségmegelőzés és a jó közérzet megteremtése a célunk. Az öltözködési szokások kialakításában együttműködünk a szülőkkel a kényelmes, praktikus és célszerű ruházat érdekében. Az egészséges lábboltozat fejlődése szempontjából lényegesnek tartjuk a cipő helyes megválasztását. Egészségügyi okokból minden gyermeknek szüksége van az időjárásnak megfelelő kinti és benti ruhára, benti cipőre, pizsamára, tornafelszerelésre, váltó ruhára.
- ❖ A **mozgás** a gyermekek természetes belső igényéből fakad. Maga a tevékenység, akárcsak a játék, az öröm forrása. A gyermekek mozgáskésztetése a szervezet fejlődéséből adódóan igen erős, ezért a mozgásszükséglet egyéni kielégítését egész nap folyamán biztosítjuk az épületen belül és a szabad levegőn egyaránt.
- ❖ Az **edzés** során nő a szervezet ellenálló és alkalmazkodó képessége. A szabad levegőn való tartózkodás, a napfény és a víz egyaránt jótékony hatású. Évszaktól függetlenül biztosítjuk a szabad levegőn való tartózkodást, amit tevékenységre ösztönző eszközökkel, játékokkal teszünk tartalmassá.
- ❖ A **pihenés** elengedhetetlen feltétele a teljes csend, nyugalom és a friss levegő. Mesével, altatódallal, simogatással, betakargatással, otthonról hozott alvós játékkal segítjük, biztosítjuk a gyermekek aktív, passzív pihenését.

Óvodapedagógusunként és óvodai dolgozóként annak tudatában, hogy egész személyiségünkkel nevelünk, és hatást gyakorolunk a gyermekek fejlődésére, modell szerepünknek tudatosan megfelelő, megjelenésünkkel, gondozottságunkkal, ápoltságunkkal harmóniát képviselünk, egészséges életvitelünkkel mintát szolgáltatunk a gyermekeknek és a szülőknek.

Az optimális fejlődés-fejlesztés érdekében a **családokkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot**, így ismerjük meg az otthoni életritmust, az eltérő kultúrából adódó szokásokat, ezáltal tudunk a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodni.

Nevelésünk során a gyermekek egyéni fejlettségére, egészségi állapotára, sajátos igényére építünk. Folyamatos **kapcsolatot tartunk** az óvoda orvosával és a védőnővel. A sajátos nevelési igény esetén, a megfelelő szakember bevonásával, a szülőkkel, óvodapedagógusokkal szorosan együttműködve segítjük a gyermekeket, ami prevenció- korrekciós célú pedagógiai eljárást tesz lehetővé.

4.3. Érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermekek életkorának, egyéni adottságainak megfelelő fejlődéshez elsődleges az **érzelmi biztonság, szociális és tárgyi feltételeinek megteremtése**. Az érzelmi és közösségi nevelés elősegítése nagyon mélyen **átsövi az óvodai nevelés egész folyamatát, valamennyi egyéni és társas tevékenységformát**. Az óvodáskorú gyermekek jellemzője a **magatartás érzelmi vezéreltsége**. Ezért is fontos, hogy a **gyermekeket érzelmi biztonság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör, állandó értékrend, biztonság vegye körül**.

Célunk

Gyermekeinket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül, és kialakuljanak érzelmi, erkölcsi és közösségi normáik.

Feladataink

Az optimális **érzelmi és szociális attitűd** megalapozása, a gyermekek képességeinek fejlesztésével, a szeretet és a tisztelet közvetítésével. Egészséges, pozitív én-kép, önbizalom kialakítása az érzelmi biztonság megteremtésével.

- Olyan környezet alakítása, ahol garantált, hogy a gyermekeket az óvodába lépés első pillanatától kezdve **kedvező érzelmi hatások** ériék. Teljesüljenek a **biztonságérzet** kialakulásához, a **természetes társas szükségletek kielégítéséhez, a derűs, harmonikus légkörhöz, az elfogadó, megerősítő, segítő, magatartáshoz, az értékközvetítéshez, élménynyújtáshoz** nélkülözhetetlen feltételek.
- **Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.**
- **A társas együttműködés, és a magatartáskultúra értékeinek, elveinek** közvetítése, valamint a gyermekek **erkölcsi érzelmeinek, tulajdonságainak alakítása, erkölcsi értékrendjük, szokás- és normarendszerük megalapozása.**
- **Szűkebb – tágabb környezetük, megismertetése, a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés megalapozása,** a természettel való kapcsolat iránti, érzelmi motiváltság elmélyítése.
- A gyermekek pozitív **erkölcsi tulajdonságai,** - az együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség – valamint **akarat, önfegyelem, önállóság, kitartás, feladattudat, szabálytudat megalapozása.**
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerinti együttműködés a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Az emberek **különbözőségének elfogadására,** megértésére és az előítéletek elkerülésére **nevelés.**
- A közösségi nevelés szempontjából meghatározó, közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a **gyermekek erkölcsi tulajdonságainak fejlődését szolgáló szokás- és normarendszerének megalapozása.**

Az óvodapedagógus feladatai

- a szociális érzelmeket együttérzéssel, személyes példaadással alakítja ki,
- a gyermekeket egymás segítésére buzdítja, a gyermekek-felnőttek közötti bizalmat tapintatos elfogadó viselkedéssel a szeretet jeleivel alakítja,
- egymás feltételek nélküli elfogadásával, tiszteletével konfliktust kezelő stratégiák (technikák) megmutatásával mélyíti a gyermek-gyermek kapcsolatokat,
- csoportjában érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, gondoskodó légkört alakít, melyben a felnőtt természetes társa és támasza a gyermeknek,
- személyisége derűt, nyugalmat, biztonságot sugároz a gyermek felé,
- a gyermekek fejlesztése során verbális, és metakommunikatív eszközökkel folyamatosan erősíti a gyermekek önbizalmát, én-képét,
- rendszeresen kezdeményez önismeretet, kapcsolatteremtő képességet erősítő játékokat,
- rugalmas szabályokat alakít ki, amelyet a csoportban együtt dolgozó felnőttek betartanak, és a gyermekektől is elvárják azt,
- megteremti a lehetőségét annak, hogy a gyermek rácsodálkozhasson, megismerhesse a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetét,

- biztosítja a gyermek számára a befogadó képességének megfelelő kulturális, művészi élmények átélését, ezek által esztétikai érzelmeinek fejlődését,
- személyes példaadásával segíti a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat,
- A nemzetiségi, etnikai kisebbségi gyermekek és családjuk részére igény esetén lehetőséget biztosít, hogy a saját kultúrájukat, hagyományaikat, szokásaikat a csoport
- Szükség esetén speciális szakember bevonását kezdeményezi (pl. nehezen szocializálható, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek).

A gyermekek érzelmi és közösségi nevelésére **elsődleges hatással van a szülők teljes személyisége, és az öröklött motívumok.** Óvodába lépéskor a kisgyermekre még az **erős énközpontúság jellemző.** A különböző tevékenységek során a gyermekeknek lehetőségük van a különböző **önkifejezési formák gyakorlására, együttműködési formák megtapasztalására, a társas érintkezés, a közösségi magatartás szokásainak, szabályainak, elsajátítására.**

Az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés óvodai nevelésünkben 3 fő komponensből áll:

- Beszoktatási időszak
- Mindennapi együttélés
- Rendhagyó események, ünnepek, hagyományok, kirándulások

4.3.1. Beszoktatási időszak

A beszoktatási időszak nagyon **tudatos előkészítést,** odafigyelést kíván az óvodapedagógusoktól. Óvodánk teljes **nyitottsággal** felvállalja, hogy már az óvodai **beiratkozások előtt** lehetőséget teremt a szülők számára, hogy **nyílt nap keretében** betekintést kaphassanak nevelőmunkánkba, megismerhessék **pedagógiai koncepciókat, a csoportokat, óvodánk dolgozóit.**

A szülőknek – gyermekeknek egyaránt pozitív indítást ad, hogy a beiratkozás idejére már nem teljesen idegen számukra az óvoda. A beszoktatás eredményessége, zavartalansága érdekében a szülőket meggyőzzük az **együttműködés fontosságáról,** és az **egyéni igényeket figyelembe** véve lehetőséget teremtünk az **anyás, illetve apás beszoktatásra.**

A beszoktatás teendőiben a csoportban dolgozó **mindkét óvodapedagógus, és a dajka együtt vesz részt.** Ezáltal lehetővé válik, hogy az **érzelmi biztonság, szeretetteljes légkör** érvényesüljön, több idő jut az **egyéni bánásmód alkalmazására,** ölbe vételre, ringatásra, a kisgyermek számára először legfontosabb **kötődési szükséglet kielégítésére.**

Az óvodapedagógus feladatai

- előzetesen egyeztetni a fokozatos befogadás módját a családdal,
- felkészíti a csoportot az új gyermek fogadására.
- lehetővé teszi, hogy a gyermekek kedvenc játékaikat, biztonságérzetüket fokozó eszközeit magukkal hozhassák
- megismeri a gyermek családi hátterét és figyelembe veszi a családból hozott szokásokat, értékeket,

4.3.2. Mindennapi együttélés

A beszoktatási időszakban kialakult kötődés- kezdetben csak az óvodapedagógus személyéhez, később a társakhoz is – **szociális tapasztalatokhoz** juttatják a gyermekeket. A mindennapi egymás mellett tevékenykedésből **fokozatosan jutnak el az együttes játékig. Ebben mintát követnek, kapcsolatokat létesítenek, alkalmazkodnak, megtanulják önmaguk értékelését mások viselkedéséhez viszonyítani, fejlődnek szociális készségeik.**

Társas kapcsolataik révén **alakul hovatartozási kötődésük**. Az ÉN-ÉN, ÉN és a MÁSIK kapcsolatban szerzett **szociális tapasztalatok különböző helyzetek megoldására teszik képessé őket, alkalmazható tudásra tesznek szert**.

Csoportjainkban az érzelmi, **közösségi és erkölcsi nevelés meghatározó eleme, óvodapedagógusaink és dajkáink demokratikus stílusú segítő- együttműködő magatartása gyermekekkel, szülőkkel egyaránt**.

Modellként, pozitív mintát adva tanítjuk a gyermekeket, s azok egymást a szociális kommunikáció, ezen belül a gyakori pozitív érzelmi kommunikáció használatára.

Támogatjuk a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartását, kielégítését, a kreativitás előtérbe helyezését, kompetencia érzés kialakítását, fenntartását.

Segítjük a gyermekek együttéléséhez nélkülözhetetlen verbális kommunikációjuk fejlődését is, hogy örömeiket, problémáikat **legyenek képesek megosztani egymással, és az emberi kapcsolatokban nélkülözhetetlen viselkedési, udvariassági formulák használatára alkalmassá váljanak**.

4.3.3. Rendhagyó események, ünnepek, hagyományok, kirándulások

Pedagógiai Programunk szellemiségéből adódóan, óvodai mindennapjainkat színes, választékos **eseménynaptár** egészíti ki. Ezeknek a rendkívüli eseményeknek a többsége a **természet megismerő, ápoló, óvó-védő tevékenységekre, szűkebb, tágabb környezetünk megismerésére, más részük pedig az évszakokhoz és az óvoda életéhez kötődő ünnepekre, hagyományokra épül**. A rendhagyó eseményeknek fontos szerepük van a **szociális érzelmek alakulásában, a hazaszeretet, a szülőföldhöz való kötődés erősödésében, a gyermekek érzelmi kötődésének elmélyítésében**. Az események előtti készülődés teendői, megannyi **közös élményhez** juttatják a gyermekeket, mely az esemény napján éri el a tetőpontját. Az évenkénti **visszatérő ciklikusság a gyermekek számára biztonságot jelent, növeli magabiztosságukat**.

A **nyitott események** lehetőséget teremtenek arra, hogy a **szülők betekinthessenek mindennapjainkba, és az aktuális élmények kapcsán együttes élményeket éljünk át**.

Az óvodapedagógusok, és az óvoda dolgozói, illetve esetenként a szülők **együttes összefogással** teremtik meg a feltételeket a rendezvények sikerességéhez. Az **óvoda dolgozói mintát adnak** a bensőséges, hittel teli ünnepelni tudás érzelmi hatásának átéléséből, melyhez külső jegek, sajátos jelképek, szimbólumok, és az ünnepi öltözék is hozzátartozik. Az ünnepek **közösségformáló és kötődést erősítő szerepe** mellett, kihasználjuk az **esztétikai ízlésformáló** lehetőségeket is. Olyan **esztétikai élményekhez juttatjuk a gyermekeket, melyek igényességet képviselnek, és a művészi alkotások értékei felé nyitottá teszik a gyermekeket és szüleiket**.

Rendhagyó események, ünnepek

Esemény	Nyitott, szülők részvételével	Belső (zárt) rendezvény	Óvodai szintű	Csoport szintű
Jeles napok Időjáráshoz, évszakhoz kötődő népszokást őrző napok		✓		✓
Zöld napok Víz világnapja, föld napja, madarak, fák napja...		✓		✓

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

Természetben végzett hagyomány- őrző tevékenységek szüretelések, betakarítások, határjárások stb.		✓		✓
Ünnepek				
Mikulás		✓	✓	✓
Március 15 – Nemzeti ünnep		✓	✓	
Májusfaállítás		✓	✓	
Anyák napja	✓			✓
Évzáró	✓		✓	✓
Ünnepkörök				
Karácsony		✓		✓
Farsang		✓	✓	✓
Húsvét		✓		✓
Egyéb				
Születésnapok		✓		✓
Családi nap	✓		✓	
Gyermeknap	✓		✓	
Kirándulások		✓	✓	✓
Egészség hét		✓	✓	✓
Mosolynap		✓	✓	✓
„Tök jó” hét	✓	✓	✓	✓
Adventi készülődés	✓		✓	✓
A magyar népi kultúra hete		✓		✓
Mesemondó nap		✓	✓	

4.4 Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés

4.4.1 Anyanyelvi fejlesztés és nevelés

Az anyanyelvi nevelés átfogó jellegű, szerves része az óvodai nevelés minden mozzanatának. **Közvetítő elem,** hiszen a kisgyermek számára a beszéddel, kommunikációval kísért tevékenység, játék, cselekvés az, ami komplex módon biztosítja értelmi képességeiknek fejlődését. Környezetükkel való érintkezésüknek, gondolkodásuknak a legfőbb eszköze.

Célunk

Az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv helyes használatának, szeretetének, megbecsülésének kialakítása, továbbá a természetes beszéd és beszédkedv ösztönzése, fenntartása.

Feladataink

- **Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermekek egyéni érdeklődésének, természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése,** a gyermekek meghallgatása, a gyermeki kérdések támogatása és a válaszok igénylése.
- **Az anyanyelvi nevelés,** a kommunikáció különböző formáinak alakítása – **beszélő környezettel,** helyes mintaadással és **szabályközvetítéssel** – **valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen lévő feladat.**

Minden óvodába járó gyermek, különböző szintű beszédképességgel rendelkezik, ezért óvodába lépés előtt **óvodapedagógusaink tájékoztatódnak a gyermekek beszédfejltségéről**, a család anyanyelvi kulturáltságáról, s továbbra is figyelemmel kísérik a gyermekek anyanyelvi fejlődését.

A felismert beszédzavarok, beszédhibák esetén, ha szükséges a szülők mellett a **speciális szakemberekkel** is együttműködnek. A kompenzálás mindig egyénre szabottan történik.

A **családdal való kapcsolatban** javasoljuk a szülőknek, hogy minél több közös anyanyelvi élményhez juttassák a gyermekeket, éljenek a mindennapos mesélés kapcsolatépítő és fejlesztő hatásával.

Az óvodapedagógus feladatai

Az anyanyelvi nevelés az óvodapedagógus számára **valamennyi tevékenységforma** keretében megvalósítandó feladat, ahol kiemelt jelentőséggel bír személyes példája, helyes mintaadása.

Elsőrendű feladata, hogy **élménygazdag környezetet** teremtsen, ahol olyan anyanyelvi játékokat szervez, amelyben:

- **Naponta** alkalmat teremt az egyéni beszélgetésekre;
- Anyanyelvi szabályjátékokkal a magyar beszéd sajátosságait gyakoroltatja; spontán és irányított beszédhelyzetek teremt a gyermek egyéni megnyilvánulásainak ösztönzésére
- Mindennap élő szóval mesél, előtérbe helyezve magyar népmeséket
- A gyermekek számára minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít, ezzel bővítve szókincsét
- Megteremti a lehetőségét az auditív, vizuális, és taktilis érzékelésre épülő képességek fejlesztésének
- Lehetőséget biztosít a dolgok, jelenségek természetes környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való megfigyelésére, gyakorlására
- Olyan játékos tevékenységeket szervez, melyek az emlékezet, szándékos figyelem terjedelmét növelik
- Minél több valós élmény nyújt, mesével, játékkal fejleszti a gyermekek képzeletét, fantáziáját
- Gondolkodásra készítő helyzetek teremt, ezzel ösztönözve a gyermekeket szellemi aktivitásra
- Lehetőséget teremt a szabad önkifejezésre, mely a gyermeket a problémák változatos megfogalmazására, egyéni válaszadásra ösztönzi
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlégkört alakít ki, ahol a gyerekek szívesen és bátran beszélnek, kérdeznek a felnőttektől és társaiktól egyaránt
- A kommunikációs képességeiben gyengén fejlődő gyermekeket szükség esetén logopédiai, pszichológiai szakemberhez irányítja

4.4.2. Értelmi fejlesztés és nevelés

Az értelmi nevelés szorosan összefonódva a többi alapfeladattal, az óvodai élet alapvető tevékenységeinek folyamatában, az anyanyelvi neveléssel is szervesen kapcsolódva jelenik meg.

A gyermekek tevékenységük, **játékuk közben** valamennyi érzékszervüket foglalkoztatják, ezáltal fejlődik, pontosabb lesz észlelésük – érzékelésük. A látott, hallott információkat elraktározzák, előhívják, mozgósítják emlékezetüket. A próbálkozásos, cselekvő tanulásból elindulva képessé válnak egyszerűbb probléma megoldására, közben fejlődik képzeletük, fantáziájuk, gondolkodásuk. **Ráébrednek a felfedezés örömére**, mely kíváncsiságukkal párosulva újabb és újabb tevékenységre ösztönzi őket.

Célunk

- A gyermekek **tanulás iránti motiváltságának** felkeltése és fenntartása.
- **Értelmi képességek, kreativitás** differenciált fejlesztése, **kognitív képességek** kibontakoztatása, **tehetségcsírák** felfedezése, támogatása tehetséggondozással

Feladataink

- Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismertetése társadalmi és természeti környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban, fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességeik.
- Mindez a gyermekek élményeire, spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára alapozva az egyéni sajátosságokat figyelembe véve cselekvésbe ágyazva történik.

Az óvodapedagógus feladatai

A gyermekek

- egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint **a meglévő tapasztalataikra, élményeikre és ismereteikre építve** változatos tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül **további élményeket**, benyomásokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről,
- spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, **különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása**, és az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése
- valamennyi értelmi képesség fejlesztését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása,
- egyéni fejlettségének megismerése, **folyamatos fejlődésének megfigyelése, nyomon követése** (saját – a gyermekek fejlődését nyomon követő – fejlettségmérő dokumentáció alkalmazásával)
- Megfigyelések alapján **egyéni fejlesztési terv** készítése
- Tudatos **motiváció** alkalmazása a kevésbé nyitott, érdeklődő gyermekek esetében is
- **Ismeretek, tudás folyamatos bővítése** a részképesség zavarokkal, tanulási nehézségekkel küzdő-, és tehetséges gyermekek hatékonyabb kezelése, fejlesztése érdekében. Szükség esetén a családdal együttműködve speciális szakemberek segítségének igénybe vétele, illetve a szakember javaslata alapján a részterület fejlesztésébe való bekapcsolódás.

5. Óvodai életünk fő tevékenységi formái

5.1. Játék

A játék az iskoláskor előtti időszak, azaz a kisgyermekkor **legfontosabb és leginkább fejlesztő tevékenysége**, s ezért **a nevelés leghatékonyabb eszköze, módszere és szervezési kerete**, az óvodai élet egészét uralja, életrendünk folyamatának alapját jelenti, mely megmutatkozik az óvoda napirendjében is.

Célja:

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, melynek során a kisgyermek saját belső világából és a külvilágról szerzett benyomásait hosszan és zavartalanul kijátszhatja, ezáltal biztosított egész személyiségének harmonikus fejlődése.

Feladata:

Az óvodapedagógus részéről tudatosan szervezett, a gyermek részéről belülről indított és vezérelt tevékenység, mely elősegíti a gyermek szabad képzettársítását, szociális, kreatív személyiségjegyeinek fejlődését.

A gyermekek a játékot **magáért a tevékenységért végzik**, ugyanakkor a cselekvések során problémákat oldanak meg, melyek megoldásakor szerzett **tapasztalataik** alakítják **intellektuális képességeiket**. Az alkotás megmozgatja képzeletüket, fantáziájukat, kreativitásukat, ez **szabad önkifejezésük** legoptimálisabb színtere. Eközben fejlődik szellemi aktivitásuk, beszéd-készségük, helyzetfelismerő képességük. Játék közben fejlődik a gyermekek mozgáskészsége. Újfajta mozgásokat tanulnak, alakul térérzékelésük, nagymozgásuk, és szenzomotoros készségességük. A gyermekek megtanulják **érzelmeik** kezelését, feszültség levezető hatása oldottá teszi, a siker újra átélési vágya kitartásra ösztönzi őket. A játék felerősíti a közösségi nevelés folyamatát is.

A játéknak kiemelt fontosságú szerepe van a **prevenció során is**.

Az óvodapedagógus feladatai

Legfontosabb, hogy megfelelő

- **légkört;**
- **helyet;**
- **időt;**
- **eszközöket;**
- **és élményszerzési lehetőségeket**

biztosítson, a gyakorló-, szimbolikus, szerep-, konstruáló-, és szabályjátékokhoz.

Továbbá

- a gyermekek óvodai tevékenységét úgy szervezi, hogy azt a gyermek minden óvodai napon élvezetes játékként éljen meg;
- minden nap biztosítsa a gyermekek számára a gyakorló, mozgásos, szimbolikus-szerep, építő, konstruáló, szabályjáték és bábozás, dramatizálás lehetőségét
- biztosítsa óvodásai számára a gyermeki szabadság és önkifejezés lehetőségét, mely lehetőséget nyújt, hogy önfeledten, kreatívan tudjon játszani egyedül és társaival - a játék a gyermek természetes örömforrása legyen-;
- a napirendet úgy szervezze, hogy a legtöbb időt biztosítsa a szabad, zavartalan, egybefüggő játéktevékenységekre,
- egyszerű, könnyen átalakítható helyet biztosítson a játéktémákhoz és a gyermekek igényeihez,

- a játék eszközeit tegye könnyen hozzáférhetővé a gyermekek számára, a játékeszközök közül részesítse előnyben a természetes anyagokat,
- alakítsa ki a játéktevékenységekhez fűződő szokásrendszert, s az ezzel kapcsolatos szabályokat következetesen tartassa be;
- biztosítson nyugodt, derűs, változatos, élményeket adó csoportléggkört, mely megalapozza a helyes viselkedéskultúra kialakulását,
- a játék során, indirekt módon irányítsa a gyerekek tevékenységét, adjon követhető mintát. Segítse a gyermekeket a közös játékban, az alkalmazkodásban, a szerepek elosztásában, a konfliktusok megoldásában. Ennek érdekében önérvénytudó, konfliktuskezelő megoldási mintákat mutasson számukra.
- biztosítson lehetőséget a kezdeményezések során alkalmazott eszközök felhasználására a szabad játék során.

5.2. Verselés, mesélés

Az irodalmi élményszerzés (mese, vers, mondóka, dúdoló, elbeszélés, történet, drámajáték, dramatizálás, bábozás, anyanyelvi játék) gazdagítja a **gyermekek személyiségét**, formálja **esztétikai-, erkölcsi-, közösségi érzelmüket**, **fejleszti értelmi képességeiket**, kibontakoztatja **gyermeki világképüket**, **anyanyelvi és kommunikációs képességeiket**.

Az eközben megvalósuló **anyanyelvi nevelés és kommunikációs képességek fejlesztése**, kibontakoztatása az óvodai nevelő tevékenység **kiemelt jelentőségű feladata**.

Célunk

Irodalmi élmény nyújtásával a gyermekek érzelmi, értelmi, esztétikai, erkölcsi fejlődésének, fantáziájának, kreativitásának, gondolatvilágának alakítása, gazdagítása.

A népi, klasszikus gyermek és kortárs irodalmi alkotások által a magyar irodalom megszerettetése, nemzeti tudatuk, pozitív szemléletmódjuk, világképük alakítása.

Feladataink

- **Nemzeti kultúr kincsünk, népköltészeti és igényes kortársalkotások, régi értékek, hagyományok megismertetése**, megszerettetése.
- Változatos helyzetek megteremtésével a **gyermekek közti kommunikáció fejlesztése**.
- **Intellektuális** érzelmek és képességek alakítása.
- **Verbális és metakommunikációs** információk befogadásának, megértésének elősegítése.
- Saját érzelmeik, gondolataik **szóban való kifejezése, gyakorlása**, illetve az adott beszédhelyzethez való alkalmazkodás.
- **Szabad önkifejezési** formák kibontakoztatása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az irodalmi művek kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek fejlettségét, érdeklődését, érzelmi állapotát, eljuttatja őket az egyszerű láncmesétől, az állatmeséken keresztül a tündérmesékig;
- A mese élményszerű befogadásához szükséges nyugodt feltételeket biztosítja,
- Tapintatosan, indirekt módon irányít, fokozatosan szoktatja rá a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására;
- A mesélést, verselést, mondókázást komplex módon alkalmazza, összeköti azt anyanyelvi neveléssel, énekkel, zenével, mozgással;
- Gesztusaival, megfelelő hangsúlyozásával, ritmikus beszédével motiválja a gyerekeket az utánzásra (ezért ügyel a szavak pontos, tiszta ejtésére), felkelti ismétlési kedvüket;

- Az irodalmi nevelés anyagát úgy választja ki, hogy az kapcsolódjon az óvodai élet többi területéhez, a gyerekek élményeihez és spontán módon kapcsolódhasson a párhuzamosan folyó egyéb tevékenységekhez;
- Lehetőséget teremt a mindennapos mese és vers tevékenységekre;
- A gyermekek erkölcsi fejlesztése során a mesék példaértékű cselekményeit is alkalmazza;
- Munkája során ügyel arra, hogy minél több lehetőséget, alkalmat, időt, helyet teremtsen valamint megfelelő minőségű és mennyiségű eszközt biztosítson a meseélmény feldolgozására, a belső képalkotásra, a mesék, versek, mondókák ismételtetésére, bábozásra, dramatizálásra, ábrázoló tevékenységekre, énekekre, zenére.

5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A gyermekek a zene hatására érzelmileg kiegyensúlyozottá válnak. Az ének, a dal, a játék, a tánc **pozitív érzelmi hatású**, feloldja belső feszültségüket. A zenei nevelés hatására a gyermekek **értelmi képességei** is fejlődnek – figyelem, emlékezet, észlelés, képzelet, gondolkodási műveletek, logikus következtetések megfogalmazása.

Célunk

- A gyermekek **zenei érdeklődésének** felkeltése, zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának formálása.
- A dallam, a ritmus, a **mozgás** szépségének, a **közös éneklés** örömeinek aktív megélése.

Feladataink

- A pentaton karakterű, 6 hangterjedelmű, egyszerű szövegű, magyar népi gyermekjátékokon, mondókákon, valamint az **igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokon** keresztül a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei formaérzékének, harmonikus, szép mozgásának, zenei kreativitásának fejlesztése, a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése
- Az örömteli, érzelm gazdag, tiszta éneklés, a szabad önkifejezés, zenei anyanyelv meg-alapozása
- Néphagyományőrzés, a népi játékok és dalos játékok megszerettetése

Az óvodapedagógus feladatai

- A zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkört biztosít
- A népi, énekes játékokat gyakran játssza a gyermekekkel, akár a szabad játék folyamán is.
- A zene sokszínű megismertetésével, bemutatásával, gyakorlásával alakítja a gyerekek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat
- Biztatja a gyermekeit az önálló, kreatív ritmus és dallam alakításra.
- Az élményt nyújtó közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során fedeztetni a gyermekekkel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit.
- A népdalok éneklésével, a gyermeki néptáncal, és a népi gyermekjátékok sokszínűségével a hagyományok megismertetése.
- Elősegíti és formálja a gyermekek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását.
- Az énekek, mondókák, zenei feladatok kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni képességeit.
- Az évszakokhoz, néphagyományokhoz és ünnepekhez kapcsolódó anyagot választ.
- Fejleszti a gyermekek ütem-és ritmusérzékét: egyenletesség, lüktetés, kettős lüktetés, ritmus, belső hallását: hangok viszonya, dallam követése. tiszta éneklés stb.

- Zenei relációk gyakorlása beszédben, énekekben, hangszeres játékban: mély-magas, gyors-lassú, halk-hangos stb.
- Igényesen válogatott kortárs művészeti, zenei alkotásokat is szerepeltet az anyagban;
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

5.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az ábrázoló tevékenység, **a mindennapi játékban egyénileg, párban, kiscsoportban megjelenő alkotó, alakító tevékenység.** Maguk a tevékenységek, (a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka) a műalkotásokkal és **a népi-népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel** való ismerkedés, a gyermeki személyiség fejlődését szolgálják.

Az ábrázoló tevékenységek a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszik lehetővé. **A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.**

Célunk

- A gyermekek élmény- és fantáziavilágának **képi, térbeli szabad önkifejezése**
- A rajzolás, mintázás, kézi munka tegye lehetővé a gyerekek számára a tárgyi világkép megismerését, feldolgozását, újraalkotását
- A gyermeki személyiség fejlesztése népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel
- Minél több vizuális tapasztalat átélésével a gyermek számára az ábrázoló-barkácsoló tevékenység váljon örömszerző és alkotó tevékenységgé

Feladataink

- A gyermek tér-, forma és színeképzeleinek gazdagítása, képi gondolkodásának fejlesztése, esztétikai érzékenységének, szép iránti nyitottságának, igényességének kialakítása
- A gyermekek **figyelmének felkeltése, ráirányítása a természet szépségeire**, szűkebb-tágabb környezetükre, (utca részletre, parkra, tájházra, erdőre, folyóra, tóra stb..). A rácsodálkozás élményének elősegítése.
- A gyermekek számára, az ábrázoló tevékenységekben sokféle lehetőség teremtése a **szabad önkifejezésre, a képi és térbeli megjelenítésre**, kisebb nagyobb méretű egyéni-közös kompozíciók alkotására. (aszfaltra, földre, papírra, ruhaanyagra, üvegre, fára, stb.)
- **Állandó hely biztosítása a csoportban és udvaron egyaránt.**
- **Szabadság biztosítása az eszközök, az anyagok és a téma választásában.**

Az óvodapedagógus feladatai

- Legfontosabb feladata a gyerekek sikerélményhez juttatása, a szabad alkotás örömeinek megtapasztaltatása.
- A nap bármely szakában biztosítja a tevékenységekhez szükséges feltételeket, időt, helyet, megfelelő mennyiségű és minőségű eszközöket, anyagokat, az alkotást motiváló élményeket.
- Alapozza meg a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, vizuális fantázia pontosabbá, könnyebbé tételét.
- Megismerteti a gyerekekkel a különböző anyagokat, technikai alapelemeket, a szükséges eszközök balesetmentes használatát, karbantartásának szabályait, a munkafolyamatok sorrendiségét. Támogatja az anyagok és eszközök újszerű, gyermeki képzelet által kitalált felhasználását.

- Egy-egy **technika megismerése, gyakorlati alkalmazása során** a gyermekeknek egyéni segítséget nyújtása (megmutatás, elmondás) szükség szerint.
- **Fejleszti** a gyerekek **tér-forma-színképzetét, szem-kéz koordinációját, képi gondolkodás módját, finommotorikáját, esztétikai érzékenységét.**
- Megtapasztaltatja velük a térbeli világ síkban történő megjelenítését.
- Összekapcsolja az óvodai vizuális nevelést a nevelés egyéb területeivel (pl.: irodalmi nevelés, zenei nevelés, külső világ megismerése, stb.)
- Szem előtt tartja az egyes gyerekek **egyéni fejlődési ütemét**, érzelmi beállítódását, személyes élményeit, megteremti számukra az önálló választás lehetőségét egy-egy téma megjelenítése során mind a téma, mind az eszköz, mind a technika esetében.
- Az ábrázoló tevékenységekhez **sokféle anyag, jó minőségű eszközök biztosítása, gyűjtése.** Az anyagok, eszközök kiválasztása során a **természetes anyagok megismerése, felhasználása a cél.** Az anyagok, eszközök **praktikusságának, célszerűségének, esztétikumának figyelembevétele.**
- A gyermekek ruházatának védelmében a szükséges technikákhoz **védőruha biztosítása** (kötény, ing, köpeny).
- Az **íráshoz** szükséges **speciális készségek fejlesztése, a kézmozgások finomítása** (finommotorika fejlesztése), a **helyes testtartás alakítása a vizuális percepció fejlesztése során.**
- **A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek sikerélményhez juttatása, egyéni, differenciált fejlesztése a szabad önkifejezés során.**
- Kiállítások szervezése során egymás munkáinak megismerése, **megbecsülése.**
- **Az ajándékkészítés igényének, örömeinek kialakítása** (ünnepekre, vendégek fogadására stb.)
- Az egymásra figyelés, **érdeklődés felkeltése** a készülő és az elkészült alkotásokban, valamint **véleményalkotás ösztönzése saját és társaik munkájáról (önértékelési készség fejlesztése).**
- **A gyermekek bevonása az óvoda és környezete szépítésébe, díszítésébe, környezet alakításába.**
- A gyermekek **kultúra iránti igényének megalapozása** helyi adottságokra építve.
- **Élvezettel vesz részt** a gyerekekkel az alkotófolyamatban, és velük együtt örül az elkészült alkotásoknak.

5.4.1. Technikák

- **Rajzolunk, festünk** sokféle anyaggal, eszközzel, különböző méretű és anyagú felületekre (homokba, hóba, csempére, papírra, textilre, üvegre, kézzel, bottal, ecsettel, krétával, fröccsenéssel, fonallal, stb.)
- **Alakítjuk a teret, építünk játékban** és játékos formában változatos eszközökkel, **természetes anyagokkal.**
- Évszakokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó **díszítő munkákat**, ajándékokat készítünk.
- Ismerkedünk a **népi kismesterségekkel, kézműves technikákat** gyakorlunk (tojásfestés, gicázás, nemezelés, batikolás, fonás, szövés, varrás, fonás, mézeskalácssütés, agyagozás stb.)
- **Mintázunk, plasztikai alkotásokat készítünk** téstából, gyurmából, agyagból, sólisztgyurmából.
- **Barkácsolunk** játék kiegészítő elemeket készítünk.
- **Műalkotásokkal ismerkedünk** (népművészeti tárgyakkal, régi használati tárgyakkal, rajzkiállításokkal, szobrokkal, épületekkel, terekkel).

5.5 Mozgás

A gyermekek **alapvető szükséglete** a rendszeres **mozgás**, melynek során fejlődik mozgáskoordinációjuk, teljes személyiségük, szomatikus- és pszichoszomatikus képességeik. A **spontán és szervezett mozgásos tevékenységekkel** kielégítjük mozgásigényüket. Az óvodáskor a mozgásfejlődés legintenzívebb szakasza. **Elősegíti az értelmi, érzelmi- és szociális képességek fejlődését, mint énkép alakulása, szabálytudat, érzelemszabályozás, társas viselkedési szabályok, valamint a testi képességek fejlődését, mint helyes testtartás, állóképesség.** Nem utolsósorban **egészségmegőrző** hatással bír.

Célunk

- A mozgásos, játékos tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazásával a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, mozgáskészségük, testi képességeik fejlesztése, mozgástapasztalataik bővítése, **harmonikus összerendezett motoros és finom-motoros képességeik** alakítása.

Feladataink

- A gyerekek fokozott mozgásigényére alapozva egész személyiségük, mozgáskultúrájuk, mozgáskészségük (harmonikus, összerendezett, fegyelmezett, nagy és kis mozgás) fejlesztése, testi-lelki harmóniájuk kialakítása, egészségük megóvása, természetes mozgáskedvük megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- Rendszeres mozgásos tevékenységek által edzettségük, fizikai állóképességük, erőnlétük fejlesztése, hogy alkalmassá váljanak az egészséges életvitelre.
- **Minden nap minden gyereknek- egyéni szükségleteit és képességeit figyelembe véve** az egészséges testmozgás megteremtése- **teremben és szabadlevegőn, spontán, szabad játékban megjelenő, vagy szervezett formában.**
- A közös mozgás során a **társakhoz való alkalmazkodás** képességének kialakítása, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazásával.
- **SNI-s gyermekek** számára egyénre szabott feladat adása.
- Változatos mozgásformák alkalmazásával a **játékosság biztosítása.**

Az óvodapedagógus feladatai:

- **minden nap lehetőséget teremt** a gyerekek **mozgásos tapasztalatainak bővítésére**, elegendő gyakorlásra, a mozgáskészségeik fejlesztésére.
- a napi mozgástevékenységek megszervezésével –törekedve a szabad levegőn való minél hosszabb ideig történő tartózkodásra –**biztosítja a gyerekek mozgás-igényének kielégítését,**
- **biztosítja a megfelelő eszközöket**, mind a szabad játék, mind a testnevelés foglalkozások alatt a mozgásfejlesztéshez.
- **rendszeresen alkalmat teremt minden gyermek számára**, hogy megtalálhassa a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgásformát.
- **differenciált feladatadással** segíti a gyerekeket abban, hogy képességeiknek megfelelően sikeresen oldhassák meg a feladatokat, ezzel is megőrizve mozgás kedvüket.
- a mozgásos tevékenységek megtervezésével és megszervezésével **biztosítja minden gyermek számára a mozgásfejlesztés különböző feladatainak** (fizikai állóképesség, erőnlét, koordináció, nagy-és finom-mozgások, testséma, téri tájékozódás, egyensúly, laterális dominancia) **megvalósulását.**
- minél több **alkalmat teremt** a mozgásos játékok és gyakorlatok során **az értelmi fejlesztésre** (pl.: téri tájékozódás, téri irányok, viszonyok, alak, forma, szín, méret megismerése, keresztcsatornák fejlesztése, vizuális időrendiség, ritmus, stb...), az anyanyelvi

fejlesztésre (tárgyak, testrészek, téri irányok, viszonyok, méret, hasonlóság, különbözőség megnevezése stb.).

- a sikeres feladatmegoldások által biztosítja a gyerekek reális, „énképének”, önbizalmának, önértékelésének kialakítását, a szociális és érzelmi képességeik fejlődését (fegyelem, kitartás, kudarc tűrőképesség, önuralom, szabálytudat, együttműködés, stb...).
- a gyerekekkel együtt örömmel vesz részt a mozgásos játékokban, buzdítja, lelkesíti, személyes példájával **motiválja őket** a sikeres feladatmegoldásra.
- a mozgásos feladatok összeállításánál **figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésének, habitálásának, rehabilitálásának lehetőségeit.**
- **mozgáskoordinációs és tartásbeli problémák esetén vegye fel a kapcsolatot szakemberrel**

5.5.1 Szabad mozgás

Célunk

- A gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, pszichomotoros készségek és képességek alakítása, természetes **mozgásigényük, szükségleteik differenciált kielégítése.**
- **Szabad levegőn** történő aktív **mozgás, edzés.**

Feladataink

- **spontán, szabad játék keretében végzett mozgáslehetőség** biztosítása;
- **a mozgástapasztalatok bővítése;**
- **egyéni ütemben** való gyakoroltatás;
- **a gyermeki kreativitás figyelembe vétele.**

A gyermekek valamennyi tevékenysége mozgáshoz kötött. Az óvodai csoportszobáinkban a nagymozgásos tevékenységek lehetősége korlátozott, ezért az óvodai nevelés keretén belül nagyobb mozgásteret kell teremtenünk a többféle mozgásforma kipróbálásához.

Szabad mozgás az udvaron

Célunk

- **Szabad levegőn** történő aktív **mozgás, edzés.**

A szabadban végzett mozgásnak fontos élettani hatása van. Az óvoda udvara is teret ad a gyermekek spontán, **szabad és irányított mozgástevékenységének kielégítésére, a környezettudatos magatartás kialakítására.** Arra törekszünk, hogy **minden gyermek minden nap** évszaktól függetlenül minél több időt töltsön a szabad levegőn aktív mozgással, edzéssel **egészségük megőrzése** érdekében.

A szabad mozgáshoz füves, fás, betonos udvarrész áll rendelkezésünkre. A természet adta feltételek mellett a telepített mozgásfejlesztő játékok és a mobil sportszerek, eszközök a gyermekeket számos **mozgás kipróbálására** motiválják.

Az óvoda udvarán is fontos **a szokások kialakítása a szabályok betartása, betartatása, társakra való odafigyelés, a balesetvédelem.**

5.5.2. Szervezett mozgás

Célunk

- Életkornak és egyéni képességeknek megfelelő **tudatos, tervszerű, irányított mozgás-tevékenység, mozgásfejlesztés**

Feladataink

- Komplex testmozgások beépítése a mindennapokba.
- Különböző szervezeti formák kialakítása a foglalkozásoknak megfelelően;
- A gyermekek **egyéni szükségleteinek, fejlettségi ütemének, képességeinek** figyelembe vétele;
- **differenciált személyre szabott feladatok** adása, az **SNI-s gyermekekre** való odafigyelés;
- Sokféle eszköz biztosítása a mozgástapasztalatok bővítéséhez **nagy- és kismozgások kialakításához,**
- A **mozgásszervi elváltozások prevenciójára, korrekciójára** való odafigyelés.

Mindennapos testnevelés

Az időjárás függvényében a szabad levegő kihasználásával vagy a csoportszobákban szervezzük naponta.

Célunk

- Mozgásos szabályjátékokkal, kooperatív mozgásos játékokkal **pozitív és rendszeres mozgásélmény** nyújtása.

Napi rendszeresen jelenlévő tevékenységként fontos szerepe van a gyermekek életmódbeli szokásainak alapozásában, a rendszeres mozgásigény beépítésében, az életrendbe. A jó hangulatú foglalkozásokat szolgálja a körültekintő szervezés, a biztonságosság, a játékos feladatvégzés, a rövid, érthető instrukciók, a kevés várakozási idő, a változatos eszközök használata és a zenés gyakorlatok beiktatása.

Testnevelés foglalkozás

A testnevelés foglalkozást heti egy alkalommal – a különböző korosztályok életkori sajátosságait figyelembe vevő időtartamban a nagycsoportban vagy időjárástól függően az óvoda udvarán – szervezzük valamennyi gyermek részvételével. A foglalkozások anyagának és feladatainak meghatározásakor alkalmazzuk Magyar Gábor: Magyar Mozgáskotta módszer című mozgásfejlesztő módszer feladatait és eszközeit is.

Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására. Különös gondot fordítunk a foglalkozásokon a **motoros képességek fejlesztésére, a harmonikus, összerendezett, nagy- és kismozgások** kialakítására, térben való tájékozódásra, helyzetfelismerésre, **társra való** odafigyelésre, **mozgáskultúra fejlesztésére.**

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodapedagógus együtt mozogjon, játsszon a gyermekekkel, **min-taszerűen mutassa, mutattassa be a feladatokat, gyakorlatokat,** hiszen az óvodás gyermekek játékos **utánzás** útján tanulnak, de **fontos a kommunikáció, a szakszavak használata** is. A játékos feladatok gyakoroltatásával növeljük a gyermekek **teherbíró – ellenálló képességét** és az egyes **szervek teljesítőkéességét.** Kialakítjuk a mozgás, az egészséges életmód iránti igényüket.

5.6 Külső világ tevékeny megismerése

A kisgyermek – életkori sajátosságainak megfelelően – érdeklődve, kíváncsian fordulnak a **szűkebb és tágabb természeti-emberi- tárgyi környezet** felé. A valóság felfedezése során **pozitív érzelmi** viszony alakul ki a természethez, emberi alkotásokhoz, tanulják azok **védelmét, megőrzését**. A **természeti-, emberi-, tárgyi környezet** megismerése lehetőséget biztosít a gyermekek készségeinek fejlesztésére, **képességeinek megalapozására**.

A gyermekek a személyes és együttes tapasztalatok megszerzése, élmények átélése közben ismerkednek **szülőföldjükkel, az ott élő emberekkel, hagyományokkal és szokásokkal, erősödik bennük a szülőföldhöz való érzelmi kötődés**.

A külső világ tevékeny megismerése a környezet formai-, mennyiségi -, téri viszonyairól **matematikai tartalmú** tapasztalatok, ismeretek birtokába is juttatja a gyermekeket.

A **sajátos nevelési igényű** gyermekek számára kiemelten fontos a **képességeikhez mért tapasztalatszerzés**. Ők speciális eljárások alkalmazásával, **differenciált egyéni segítségnyújtással ismerik meg a természeti-, emberi-, tárgyi környezetet**. A hazájukat elhagyni kényszerülő **migráns családból** és a nemzetiségi családból **érkező** gyermekek, integrált nevelése esetén, fontos e gyermekek **kultúrájának, hagyományainak megismertetése, megértetése és elfogadtatása**.

A tapasztalat – ismeretszerzés területei:

- A természeti- emberi- tárgyi környezet megismerése.
- A környezet formai, mennyiségi és téri viszonyai.
- **A szülőföld és a hagyományok megismerése.**
- **A családi és a tárgyi kultúra értékei, védelme és megbecsülése.**
- Környezetvédelem, a természet és az emberi alkotások értékeinek megőrzése, védelme

5.6.1. A természeti- emberi- tárgyi környezet megismerése. A szülőföld és a hagyományok megismerése. A családi és a tárgyi kultúra értékei, védelme és megbecsülése.

Célunk

- Óvodásaink cselekvési és magatartási szokásainak, emocionális kapcsolatainak és elemi tapasztalatainak megalapozása a **szűkebb és tágabb** természeti- emberi-tárgyi környezet kapcsolatrendszerében

Feladataink

- A gyermekek életkoruknak megfelelően jussanak minél több természeti és társadalmi tapasztalatokhoz (mozgásos és érzékszervi) különböző tevékenységeken keresztül.
- Az életkori sajátosságok figyelembe vételével a természeti-, emberi-, tárgyi környezethez viszonyuló pozitív magatartásformák, érzelmi viszonyok kialakítása.
- A környezettel való együttélés szabályainak megalapozása.
- **A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, hagyományainak, néphagyományainak, szokásainak közvetítése.**
- A gyermekek megismertetése a családi, tárgyi kultúra értékeivel, az értékek védelmével, megóvásával.
- A tapasztalatszerzéshez elegendő alkalom, idő, hely, eszköz, spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzési lehetőségek biztosítása.
- A kísérletezések, felfedezések, összefüggések felismertetésének (keresés, kutatás, vizsgálódás, helyszíni megfigyelések) megteremtése.

- **A kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában a gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességének elősegítése, fejlesztése.**

Az óvodapedagógus feladatai

- Lehetőség szerint minél több mozgásos és érzékszervi tapasztalatot biztosít a gyerekek számára az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet megismeréséhez.
- Változatos alkalmakat teremt a sokoldalú, minél több érzékszervvel való tapasztaláshoz.
- Új ismeretek nyújtásakor támaszkodik a gyerekek már meglévő tapasztalataira, élményeire.
- Teret hagy a felfedezések során a gyerekek spontán megnyilvánulásainak, kreatív ötleteinek.
- Segíti a gyermeket abban, hogy szeresse, tisztelje a környezetét, bátran alakítsa, de úgy, hogy abban ne okozzon kárt.
- Ügyel rá, hogy elegendő alkalmat, időt, helyet és megfelelő mennyiségű és minőségű eszközt biztosítson a spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzéshez.
- Biztosítja, hogy a gyerekek megismerkedhessenek mind az élő, mind az őket körülvevő élettelen természettel, biztonságos életvitel szokásaival.
- Lehetőséget teremt arra, hogy a gyermek az ismereteit valós természeti környezetben szerezzék meg.
- Rendszeresen teremt gondolkodásra ösztönző helyzeteket.
- Rendszeresen végez kísérleteket a világ megismeréséről a gyerekekkel.
- Együtt csodálkozik rá a gyerekekkel a közösen tett felfedezésekre, a világ gyönyörűségére.
- Segíti a gyerekek önálló véleményalkotását, döntési képességük fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában
- Megteremti a lehetőségét és biztosítja, hogy a gyerekeknek legyenek ismereteik:
 - a természeti környezet területén:
 - a közlekedési eszközökről, szabályokról
 - az évszakokról és jellemzőikről
 - a napszakokról
 - a növényekről
 - az állatokról
 - színekről
 - a testről, a testrészekről, az érzékszervekről
 - a társadalmi környezet területén:
 - a családjukról, otthonukról, szülei és más emberek foglalkozásáról
 - lakóhelyükről, annak nevezetességéről, környezetük néhány intézményéről

5.6.2. A környezet formai, mennyiségi és téri viszonyai

Célunk

- **Matematikai tartalmú fogalmak, tapasztalatok, ismeretek nyújtása, elsajátítása, összefüggések felfedezése és ezek játékos tevékenységekben való alkalmazása**

Feladataink

- A környezet tevékeny megismerése közben a gyermekek **formai, mennyiségi, alaki, nagyságbeli tér-síkbeli** viszonyainak, szemléletének kialakítása.
- Válogatások, összehasonlítások, csoportosítások végzése a természetes környezetben való megfigyelések során.
- A sorba rendezés, párosítás során új fogalmak, szabályszerűségek megismertetése.

- A gyermekek számfogalmának megalapozása játékos mérési feladatok segítségével, különböző egységekkel, mennyiségekkel való ismerkedés.
- **Sokirányú spontán és szervezett tapasztalat - és ismeretszerzési lehetőség biztosítása a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakításához.**
- Formafelismerés, geometriai ismeretek **játékos tevékenységekben történő megtapasztalása, elsajátítása.**

Az óvodapedagógus feladatai

- Lehetőséget teremt a gyerekek számára a környező valóság formai és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.
- Minél több alkalmat teremt a gyerekek matematikai érdeklődésének felkeltésére az elemi ok-okozati összefüggések felismertetésére, megtapasztaltatására.
- Biztosítja, hogy a gyerekek saját logikájuk szerint gondolkodhassanak, próbálja őket rávezetni a megoldásra.
- Gondolkodásra serkentő matematikai helyzeteket teremt, hogy a problémáról saját véleményt alkothassanak, egyes állításaik igazságát megmagyarázhassák, tévedéseiket felfedezhessék, kijavíthassák.
- A gyerekekkel méréseket, összehasonlításokat végez, lehetőséget teremt a mennyiségi és térbeli viszonyok összehasonlításához, a problémamegoldás előkészítéséhez.
- Helyet, időt, kellő alkalmat, valamint megfelelő mennyiségű és minőségű eszközt biztosít a megtapasztaláshoz.
- A problémamegoldó készség előkészítése során, a gyerekeket többféle megoldás keresésére buzdítja.
- Együtt örül a gyerekekkel a sikeres feladatmegoldásoknak.
- Rácsodálkozik velük együtt a megoldási lehetőségek sokszínűségére, a variációs lehetőségekre, a matematikai jellegű feladatok érdekességeire.
- Erősíti a gyerekeket abban, hogy pozitívan viszonyuljanak egy-egy problémahelyzet megoldásához, számukra sikerélményt biztosít.
- Megteremti a lehetőséget és biztosítja, hogy a gyerekek ismereteket és tapasztalatokat szerezhessenek:
 - a halmazokról:
 - képezzenek halmazokat, hasonlítsák össze azokat;
 - tulajdonságaik szerint, válogassák szét, bontsák részhalmazokra, rendezzék sorba elemeik szerint, mérjék azokat becsléssel, párosítással, másolással
 - a mennyiségekről
 - mérjenek össze mennyiségeket: magasságot, hosszúságot, tömeget, űrtartalmat, mérjenek mennyiséget, területet, szélességet, vastagságot, bőrséget,
 - síkidomokról, geometriai formákról,
 - a térben való tájékozódásról,
 - a számképekről, legalább a 10-es számkörben.

5.6.3. Környezetvédelem, a természet és az emberi alkotások értékeinek megőrzése, védelme

Célunk

- A természeti- emberi-tárgyi környezetre figyelő, **környezettudatos magatartás kialakítása.**

Feladataink

- A **fenntartható fejlődés** érdekében **környezettudatos magatartásformálás** megalkotása, alakítása.
- **Természetszerető** gyermekek nevelése.
- A környezettel való **együttélés szabályainak megalkotása.**
- A gyermekek életkoruknak megfelelő bevonása a **szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet** értékeinek óvásába, védelmébe.
- **A gyermekek és a szülők környezetbarát szemléletűvé válásának elősegítése** példaeértékű viselkedéssel.
- A környezettudatos magatartáshoz szükséges elemi szokások, szabályok kialakítása.
- A gyermekek **védjék környezetük tisztaságát, szépségét, gondozzák, óvják azt.**
- A gyermekek a környezetet járva csak azt szedik le, ami feltétlenül szükséges és **nem védett.**
- A természet adta kincsek (termések, levelek, bogyók stb.) gyűjtése, a mesterséges anyagok mellett a játékban való felhasználása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Viselkedésével, tetteivel példát mutat a környezettudatos életmód szokásainak elsajátításához.
- Példamutatással segíti, hogy a gyermekekben kialakuljon a természet szeretete, a természet szépségének, tisztaságának, védelmének tisztelete.
- Megteremti a lehetőséget és biztosítja, hogy a gyerekeknek legyenek ismereteik:
 - a környezetvédelméről:
 - a növény-és állatfajok védelméről
 - a víz-, a talaj-, a levegővédelem fontosságáról
 - a szelektív hulladékgyűjtésről, a hulladék feldolgozásról

5.7. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás az óvodai életben nem jelenik meg önálló, elkülönült tevékenységként, hanem a gyermeki sajátosságokból kiindulva leginkább a játékban integrálódik. A tanulás széleskörű értelmezése azonban lehetővé teszi, hogy a nevelés egész folyamata alkalmassá váljon tanulásra.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely **a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.**

A kisgyermek természetes kíváncsiságából, érzelmi fogékonyságából, érdeklődéséből kiindulva valamennyi tevékenységükben ismerkednek környezetükkel, a természettel. Ez eleinte cselekvésbe ágyazott próbálkozással tanulás útján megy végbe, s válik alapjává a későbbi felfedezéses tanuláshoz. A játékon belül a szenzoros, motoros, szociális, verbális tanulás együttesen van jelen, komplexitásuk jellemző. Ezért szükséges az óvodáskorban **a minél több érzékszervet igénybevevő sokoldalú cselekedtetés, felfedeztetés, tapasztalatszerzés, amely ismeretekhez, jártasságokhoz, készségek kialakulásához juttatja a gyermekeket s, ezáltal fejlődik gondolkodásuk, kreativitásuk.**

A tanulás feltétele a gyermekek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató előzetes élmény, tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Céljaink

- A tanulás iránti **motiváltság megalapozása**, amely a későbbi szándékos tanulás alapjává válik.
- **Az ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok, képességek kialakítása.**
- Az óvodás gyermekek **értelmi képességeinek fejlesztése (megismerés, tapasztalatok bővítése, rendszerezése, kommunikáció, gondolkodás, tanulás).**

Feladataink

- A tanulás eredményességéhez a tanulást támogató környezet, elfogadó, bizalmat árasztó, segítő-megerősítő légkör megteremtése.
- **A tanulást támogató környezet megteremtése során a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, élményeire való építés.**
- A gyermekek közvetlen környezetének megismerésére irányuló (spontán és szervezett) tapasztalatszerzések folyamán a jobb, alaposabb megismerést elősegítő, a több oldalról megközelítő komplexitás érvényesítése.
- Nagyfokú tudatosság, tapintat a gyermekek spontán tapasztalatszerzési folyamatába való bekapcsolódáskor.
- A tanulás folyamatában a gyermekek egyéni adottságainak a figyelembevétel, (képességeiknek megfelelő problémahelyzet, feladathelyzet megoldására irányuló készítés). A gyakorlati problémamegoldással, felfedezéssel a gyermekek önbizalmának, önértékelésének alakítása.
- **Személyre szabott, pozitív értékeléssel a gyermekek személyiségének kibontakoztatása.**

Az óvodai tanulás az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyerekek részére az érzelmek gazdag, bizalmat nyújtó, kölcsönös bizalmon alapuló, nyugodt légkör biztosítása, melyben a tapasztalataikra, kíváncsiságukra, utánpótlási vágyukra, élményeikre építve teremtheti meg a tanulóhoz szükséges optimális feltételeket.
- Minél több alkalmat teremt a cselekvő aktivitásra, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra, a felfedezésre, a kísérletezésre, a problémamegoldó gondolkodás és az együttműködési képesség fejlesztésére
- A gyerekek megismerési-és tevékenységi vágyára, érzelmi beállítódására, önkéntelen figyelmére támaszkodva irányítja az ismeret és tapasztalatszerzés folyamatát.
- Problémahelyzetek teremtésével ösztönzi őket szellemi aktivitásra, törekszik érdeklődésük felkeltésére, motiválásukra csoportosan és egyénileg is.
- Differenciált feladatadással segíti a gyermekek egyéni fejlődését, mindig az egyes gyerekek egyéni érési tempójához igazítva az elvárásait, életkoruknak megfelelő ismereteket közvetít.
- A foglalkozások szabad légkörének megteremtésével ad teret a gyermeki megnyilatkozásoknak, a gyermekek önállóságának.

- A tanulási folyamatok szervezése során elegendő számú, minőségű, mennyiségű, méretű eszközt biztosít a gyerekek számára, életkoruknak, egyéni fejlettségüknek megfelelően valósítja meg az időkeretet, helyet, módszereket
- A foglalkoztatási formáknál előnyben részesíti az egyéni és mikrocsoportos foglalkoztatást, a kooperatív technikákat, párhuzamos tevékenységek szervezésével.
- Értékelése, visszajelzései a tanulási folyamat irányítása során mindig személyre szabott, pozitív, konkrét, a gyermek számára ösztönző jellegű.
- A sajátos nevelési igényű gyerek esetében a nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb, tudatos fejlesztésével bővíti a kompenzációs lehetőségeket.

5.8 Munka

A munka a gyermekek **mindennapi tevékenységének aktív része, játékként élik át, a tevékenység örömeért, szívesen végzik.**

A cselekvő megtapasztalás által **személyiségfejlesztő** hatású, segíti az értelmi képességek, testi képességeik, mozgáskoordinációjuk fejlődését. Munkálkodás közben alakul értékteremtő, együttműködő képességük, alapvető erkölcsi értékrendjük. Megélik a közösségért való tevékenykedés örömeit. Az önkiszolgálás, az öltözködés, a naposi munka, a környezet rendjének megóvása érdekében végzett tevékenységek során természetessé válik számukra a munkavégzés, mint tevékenység, kialakul bennük a belső igény a környezetük rendje, a társak segítése és a munka értékének megbecsülése iránt.

A munka hozzájárul a gyermekek közti társas kapcsolatok alakulásához, közösségi jellegének, a közösségért végzett munka értelmének, szükségességének és örömeinek felfogásához.

Az értékelés, az önértékelés segíti a közösségi megítélés alakulását – **a saját és a mások elismerésére nevelés egyik formája.**

Célunk

- Munkavégzéshez szükséges attitűdök, készségek, képességek, tulajdonságok kialakítása.
- A munka, mint értékteremtő, együttműködést feltételező tevékenység megjelenése az óvodai életben, ennek az értéknek a megbecsülése, megóvása.

Feladataink

- Az egyéni fejlettségnek megfelelő, differenciált részvétel biztosítása a különböző munka tevékenységekben.
- A munkavégzéshez szükséges **pozitív tulajdonságok, attitűdök, készségek, képességek**, (kitartás, felelősség, önállóság, közösségi kapcsolatok, kötelesség teljesítése...) **tudatos, tervszerű fejlesztése.**
- A munka fontosságára, hasznosságára, eredményességének **megbecsülésére nevelés.**
- Ideális **munkafeltételek** megteremtése. A különböző munkafajtákhoz szükséges **gyermek méretű, megfelelő minőségű, ép eszközök biztosítása.**
- Konkrét, reális, a gyermekeknek **saját magukhoz mérten fejlesztő, folyamatos értékelése, önértékelésének alakítása.**
- A **gyermekek önkiszolgálási szintjének megismerése**, fejlődésének támogatása a családdal való együttnevelés érvényesítésével.
- Lehetőség teremtése a gyermekeknek, hogy minden olyan munkában részt vegyenek, **amelyekre képesek, szívesen vállalják, s ami nem jelenti baleset, egészségkárosodás, sérülés forrását.**

Az óvodapedagógus feladatai

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

- Biztosítja a megfelelő nyugodt, örömmel, jó hangulatban, játékos formában végezhető munka jellegű tevékenységek feltételeit.
- Biztosítja a biztonságos, megfelelő minőségű, gyermekméretű, ép eszközöket a különböző munkaformákhoz, megtanítja a rendeltetésszerű használatukat.
- Elegendő időt és munkalehetőséget, valamint elegendő alkalmat teremt ahhoz, hogy a munkavégzés közben begyakorlódhassanak, pontosabbá válhassanak munkakészségek
- Lehetőséget teremt, hogy a gyermekek minden olyan munkában részt vegyenek, amelyre képesek, szívesen vállalják.
- A tevékenységek szervezésekor figyelembe veszi a gyermekek egyéni képességeit.
- Folyamatos pozitív hozzáállásával, dicsérettel motiválja a visszahúzódóbb gyerekeket.
- Tudatosítja a gyermekekben a közösségért végzett munka jelentőségét, a mások által végzett munka fontosságát, a munka szeretetére és tiszteletére nevel.
- Az önálló munkavégzésre, ill. az együttműködésre is képessé váljanak a gyerekek.
- Megismerteti a gyermekeket az egyes munkafajtákkal:
 - A saját személyükkel kapcsolatos teendőket:
 - testápolás, öltözködés, önkiszolgálás, a környezet rendjének megőrzése (ez már a közösségért végzett munka)
 - A közösségi munkákat:
 - a naposi munkát, az esetleges felelősi feladatokat (pl.: kisebbek segítése, növény és állatgondozás).
 - teremrendezés,
 - Az alkalmasszerű munkát, egyéni megbízatásokat (pl.: teremrendezés, üzenet átadás, eszköz előkészítés)

6. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált óvodai nevelése, esélyegyenlőségüket szolgáló intézkedések

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek körébe soroljuk:

- a különleges bánásmódot igénylő gyermeket: sajátos nevelési igényű gyermeket, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermeket, a kiemelten tehetséges gyermeket,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Célunk

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára annak biztosítása, hogy egyenlő eséllyel részesüljenek színvonalas óvodai nevelésben.

Óvodánk Alapító okirata szerinti **alapfeladata:**

A Szakértői és Rehabilitációs bizottság szakvéleményével rendelkező **sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése és oktatása integrált formában** gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus igénybevételével.

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése.

Nevelésünk- fejlesztésünk során a legfőbb **alapelvek:**

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai váljanak az óvodánk nevelési programjának tartalmi elemeivé.

A fejlesztés **szervezeti keretének** megválasztását, az alkalmazott **speciális módszer- és eszközzrendszert** minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Feladataink

- a SNI-s kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését segítő, elfogadó, az eredményeket értékelő környezet biztosítása,
- annak figyelembe vétele, hogy a gyermek iránti elvárásunkat egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- hogy terhelhetőségét biológiai állapota, személyiségjegyei befolyásolják

Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez. Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Tehetséggondozó feladataink

A kiemelten tehetséges gyermekek számára a képességterületek alapján a következő lehetőségeket biztosítjuk:

- A kísérletezéshez, felfedezéshez, kutakodáshoz változatos feltételrendszer biztosítása, újszerű kísérletek kipróbálása az érdeklődő gyermekek bevonásával
- Óvodai, óvodaközi rendezvényeken, vetélkedőkön való részvétel
- Tehetséggondozó pályázatokon való részvétel, amelyben a gyermekek aktívan közreműködhetnek, tevékenyen részt vehetnek
- Önként vállalt mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás a csoporttársaknak
- Vers-, és mesemondó versenyeken való önkéntes részvétel
- Óvodai ünnepélyeken egyéni szereplés
- A tehetséges gyermekek számára olyan **lehetőségeket biztosítunk** (eszközök, technikák, anyagok stb. terén), hogy minél eredetibb megoldásokkal, **kreatív, egyéni módon hozzák létre élményeiket**, elképzeléseiket alkotásaikban
- **Rajzpályázatokon veszünk részt**, a kiemelkedő ábrázoló képességekkel rendelkező gyermekek alkotásaival, valamint szépítjük, gazdagítjuk az óvoda szűkebb és tágabb környezetét

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vonatkozásában végzett gyermekvédelmi tevékenységeinket, kompenzációs nevelésünket részletesen rögzíti a Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai feladatok rész.

7. Az óvodai pedagógiai munka tervezése

7.1. A pedagógiai munka tervezése

Az intézmény hatékony működése, a nevelő munka eredményessége szempontjából fontos a fejlesztési célkitűzések kijelölése, megvalósítása érdekében **stratégiai terv** készítése. A terv tartalmazza **a működési és nevelési alapelveket, értékeket, hosszú távú célokat és folyamatokat.** (Pedagógiai Program, Intézményvezetői Pályázat, SZMSZ.) Az **éves célkitűzések** megvalósítását segítő feladatok **konkrét, ellenőrizhető és értékelhető tervezése** a törvényi előírásoknak megfelelően kerül megfogalmazásra a **Munkatervben.** Így biztosított az intézmény átlátható, tervszerű, kiszámítható, szakszerű és törvényes működése.

Célunk

Az intézmény működésének és nevelőmunkájának szabályozása, időre és felelősökre bontva a stratégiai és az éves feladatokat.

A program hatékony megvalósítása feltételezi az óvodapedagógusok **tervszerű, céltudatos felkészülését, az azonos szemléletmódot,** a csoport és az egyes gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követését, tudatos nevelői fejlesztési ráhatások fontosságát, a fejlettség szerinti differenciálást, a fokozatosságot és az egyéni bánásmódot.

7.2. Kötelező dokumentumok

1. Felvételi és mulasztási napló
2. Csoportnapló
3. Gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentumok
4. Egyéni fejlesztési tervek
5. Szakvélemények

Az éves terv készítésével párhuzamosan az intézmény évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a csoportnapló tartalmát, az egységes dokumentumvezetés érdekében.

1. Felvételi és mulasztási napló

Naprakész, folyamatos vezetése tájékoztat a gyermekek hiányzásairól, az óvodalátogatás rendszerességéről, időtartamáról.

- Tartalmazza a gyermekek legfontosabb személyi adatait.

2. Csoportnapló

Tartalma:

- Gyermekcsoport adatai, nemek és életkor szerinti megoszlása
- A csoportban dolgozó óvónők munkaidő beosztása, személyi változások
- A nevelési terv, a gyermekek fejlődését elősegítő tartalmak
- A csoport működésével kapcsolatos egyéb adatok
- Kapcsolattartás a családdal
- Óvodavezető ellenőrző látogatásai
- Egyéb feljegyzések (szülői értekezletek)

A nevelési tervben félévente kerülnek megjelölésre a nevelési feladatok az alábbi felosztás alapján:

- az egészséges életmódra nevelés
- érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés
- játék
- mozgás
- munkára nevelés
- tevékenységekben megvalósuló tanulás

A ciklus végén készített elemzés-értékelés alapján valósul meg a következő időszak feladatainak meghatározása.

Az óvodapedagógus feladatai az egyéni bánásmód, a differenciált fejlesztés terén

- Biztosítsa, hogy a gyermekek a rájuk jellemző sajátos vonásuknak megfelelően váljanak a közösség tagjaivá.
- Mindig igyekezzen tetteivel és szavaival kifejezni, hogy a gyermekek közötti különbségek, az eltérő fejlettségi szint, a feladatmegoldásban megjelenő teljesítménykülönbség természetes jelenség
- Segítse elő, hogy lehetőség szerint minden gyermek tűnjön ki valamiben, legyen rá jellemző pozitív megnyilvánulás
- Az egész közösség előtt álló feladatokat minden egyes gyermek számára tegye közelivé, érthetővé, érzelmileg elfogadhatóvá, vonzóvá
- Tervezzon minden helyzetben, több fokozatban, minőségben, hogy a gyermekek megkapják a választás lehetőségét
- Figyelje a gyermeket és igazítsa hozzá a követelményeket
- Az eltérő fejlettségű gyermekeknek minden helyzetben joguk van más ütemben haladni.

3. A gyermekek egyéni fejlődését nyomon követő dokumentáció

Megfigyelések, mérések alapján rögzítjük a gyermekek aktuális fejlettségi mutatóját a különböző részterületeken félévente. Az adatok segítséget nyújtanak a gyermekek egyéni-differenciált fejlesztésének tervezésében, a kellő időben megkezdett korrekciós és kompenzációs feladataink megítélésében, a gyermekek fejlettségének megállapításában, a fejlettség szerinti beiskolázásban, a szülők tájékoztatásában.

Céja

A gyermekek megismerése, készségeinek, képességeinek folyamatos megfigyelése, mérése, fejlődésének elősegítése, differenciált egyéni fejlesztése.

Feladatai

- A fejlődés menetének nyomon követése.
- Az egyéni és életkori sajátosságoknak megfelelő folyamatos fejlesztés, támasznyújtás, a gyermek sikerélményhez juttatása.
- A fejlesztés eredményének ellenőrzése, mérése, újabb fejlesztési irányok meghatározása a gyermekekre
- Folyamatos megfigyelések és mérések által a gyermekek aktuális fejlettségi állapotának meghatározása.
- Fejlesztendő részterületek kiemelése

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza:

- a gyermek anamnézisét,

- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint egyéb megfigyeléseket,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógusnak a fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

4. Egyéni fejlesztési tervek

A gyermekek egyéni fejlesztési tervének alapja:

- a gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció,
- a gyermekről készült mérések, vizsgálatok adatai

Az óvodapedagógusok havonta áttekintik és értékelik a gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, összevetik az életkor alapján meghatározott optimális fejlettséggel, és megállapítják, hogy ez alapján, mely részterületen terveznek egyéni fejlesztést, s mely területnél lehetséges a tehetség-gondozás.

A kiemelt területek differenciált egyéni fejlesztését a fejlesztési terv alapján végzik mikro csoportos vagy egyéni foglalkoztatási keretek között.

5. Szakvélemény

A törvény által előírt hivatalos dokumentum, mely tartalmazza a tanköteles gyermekek számára az óvodavezetői javaslatot a beiskolázásra vonatkozóan.

8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermekek többsége a belső érés, valamint a családi, és az óvodai nevelési folyamat eredményeként eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az óvodáskor végére belépnek a lassú átmenet állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá érnek. A rugalmas beiskolázás lehetőséget ad az életkori és egyéni fejlettség figyelembe vételére egyaránt.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

- testi érettség,
- szociális, érzelmi érettség,
- értelmi, anyanyelvi érettség,
- sajátos nevelési igényű gyermekek fejlettsége a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.

- Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás
- Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes
- Életkorának megfelelő testsúly és magasság jellemzi
- Érzékszerve és mozgásrendszere ép

Sikerkritériumok az óvodáskor végére

I. Egészséges életmód

1. Testápolás

- Ruha ujját önállóan, mindig felhúzza.
- Takarékosan használja a vizet.
- Nem fröcsköl.
- Szükség esetén körömkefét használ.
- Rövidebb haját önállóan megfésüli.

2. Papír zsebkendő használata

- Szükség esetén, önállóan használja a papír zsebkendőt.

3. Fogmosás

- Önállóan, alaposan mos fogat.
- Fogápoló szereit tisztán tartja.

4. WC használat

- WC-t használat után lehúzza, tetőt lehajtja.

5. Étkezés

- Evőeszközöket megfelelően fogja és használja.
- Kulturáltan étkezik (csukott száj, szalvéta használat).
- Egyéni igényének megfelelően, önállóan önt és merít.

6. Pihenés

- Alkalmazkodik a pihenés szokásaihoz.

7. Öltözködés, vetkőzés

- Önállóan zipzáraz, köt és öltözködik.
- Sorrend betartásával öltözködik-vetkőzik.
- Külsejére igényes, ruháit önállóan rendben tartja.

8. Mozgásigény

- Önállóan, egyéni igényének megfelelő mozgásra képes.

9. Egészségvédelem

- Önállóan képes egészségét megóvni, megőrizni.
10. Környezetvédelem
- Önállóan óvja környezetét.
 - Alkalmazza a környezettudatos magatartás szokásait.

II. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés

1. **Érzelmi biztonság**

- Elfogadja, alkalmazkodik a csoportos és óvodai szokásrendhez.

2. **Én – tudat**

- Egészséges önérvényesítésre képes.
- Önkifejező törekvése a csoport érdekeivel összeegyeztethető.
- Önbizalma reális.

3. **Együttműködési készség**

- Képes a konstruktív együttműködésre.
- Aktív a kapcsolatteremtésben.
- Van baráti kapcsolata.

4. **Tolerancia**

- Elfogadja a különbözőségeket.
- Szociális, erkölcsi érzékenysége fejlett.

5. **Erkölcsi érzelmek**

- Elfogadja és betartja az erkölcsi normarendszert.
- Képes az együttérzésre.
- Önállóan keresi a segítségadás formáit.
- Jellemző rá az önzetlenség, figyelmesség, udvariasság.

6. **Konfliktuskezelés**

- Önállóan oldja meg a konfliktusait.

7. **Szabálytudat**

- Alkalmazkodik és betartja a szabályokat.
- Társait is figyelmezteti a szabályok betartására.

8. **Kitartás**

- Tevékenységeiben kitartó.
- Képes az önállóságra.

9. **Érzelem-akarat**

- Önfegyelemre képes.
- Feladattudata kialakult.
- Érzelmei egyre jobban differenciálódnak.

10. **Szűkebb-tágabb környezet**

- Ismeri és megbecsüli a szűkebb és tágabb környezetét (hazaszeretet).
- Önállóan felismeri és rácsodálkozik az emberi és természeti szépségekre, jóságokra

III. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés

1. **Beszéd**

- Beszéde érthető, megfelelő tempójú és hangerejű, hangsúlyú.

2. **Beszédkedv**

- Önállóan tartalmas beszélgetést kezdeményez.

3. **Szókincs**

- Szókincsével lehetővé válik gondolatainak érthető kifejezése.

4. **Nyelvhelyesség**

- Beszéde folyamatos, nyelvtanilag hibátlan, a köznyelvben használatos nyelvi formákat megfelelően alkalmazza.

5. Kommunikációs készség

- Tevékenységei közben beszélgetéseket folytat, párbeszédet kezdeményez és alakít.

6. Érzékelés- észlelés

- A külvilág ingereit képes rendezni, összehangolni.

7. Figyelem

- Hosszabb idejű koncentrált és megosztott figyelemre képes.

8. Emlékezet

- Képes a pontos felidézésre.

9. Képzelet

- Alkotó képzelettel rendelkezik.

10. Gondolkodás

- Nyelvi gondolkodásra és elemi gondolkodási műveletek végzésére képes.

IV. Játék

1. Játékhely

- Önállóan kezdeményez.
- Kialakítja a játékhoz szükséges helyet, teret.

2. Játékeszköz

- Önállóan kiválasztja a játékeszközöket.

3. Játék témája

- Kreatív, ötletes, 1-1 témát napokig játszik.

4. Együttműködés, játékirányítás

- Tartósan együttműködik.
- Képes megegyezni, kompromisszumokat kötni.
- Képes a játékot irányítani, de érti és elfogadja társai elgondolásait tevékenységük logikáját.

5. Játékszabályok betartása

- Bonyolultabb szabályok betartására és betartatására képes.

6. Gyakorló játék

- Domináns a szerep-szabályjátékban.

7. Szerepjáték

- Tud vezetni, játékhelyzeteket létrehozni. Közös szerepet kiválasztani, feltételeit megteremteni. Érti és elfogadja társai elgondolásait.

8. Szabályjáték

- Bonyolultabb szabályjátékot képes játszani. Önállóan is kezdeményez.

9. Konstruáló játék

- Képes bonyolult alkotások létrehozására. Kreativitás, kitartás jellemzi.

10. Eszközkészítés, játékjavítás

- Egy-egy esetben kezdeményezi, aktívan részt vesz kiegészítők, eszközök elkészítésében.
- Az eszközöket rendeltetésszerűen használja.

V. Verselés, mesélés

1. Vers-mesehallgatás

- Szereti és igényli a mesét. Verset, mondókát, mesét figyelmesen végighallgat. Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokások.

2. Játékhelyzetben vers és mesemondás

- Önállóan is fel tud idézni néhány ismert verset, meséket, mondókákat.

3. Vers és mese felidézés

- Játék közben odaillő szövegeket, rigmusokat mondogat. A folyamatos mesék, verses mesék meseregények szálait össze tudja kötni. A mesében elhangzottakról beszélgetnek egymás közt.

4. Mesealkotás

- Önállóan képes mesét, történetet kitalálni, elmesélni társainak. Képes az önkifejezésre.

5. Képről mesélés

- Összefüggően mesél a képről. A mesei fordulatokat megtartva összefüggően tud képről történetet, meséket kitalálni, azt előadni.

6. Bábozás

- Szívesen bekapcsolódik a bábozásba és önállóan is kezdeményezi. 1-1 meserészletet, mesei motívumot, kedvelt mesét társakkal közösen elbáboz.

7. Dramatizálás

- Önállóan, társakkal együttműködve dramatizál ismert mesét, meséket, esetleg kitalált történetet.

8. Folytatásos mesék, meseregények hallgatása

- A folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait össze tudja kötni.

9. Könyvszeretet

- Ismeri az óvodai könyves polcot, eligazodik közötté. Vigyáz, gondosan bánik a könyvekkel. Szívesen nézegeti-mesél, közöl, az olvasását utánozza.

10. Eszközkészítés

- Igényli és képes is kis segítséggel az általa megjeleníteni akart történethez bábót, kiegészítő eszközt, díszletet készíteni.

VI. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

1. Motiváltság

- Igényli, önállóan kezdeményezi a közös éneklést, énekes játékot, zenélést, táncos mozgásokat.

2. Éneklési készség

- Örömmel, csoportosan és egyénileg tisztán énekel.

3. Ritmusérzék

- Egyenletes lüktetése biztos

4. Ritmushangszerek

- Hangszerek használatára képes a dalokhoz alkalmazkodva.

5. Zenei fogalompár

- Önállóan felismeri, kifejezi.

6. Hangszín

- Képes sokféle zörej, eltérő hangszínek, zenei hangok önálló megnevezésére, felismerésére.

7. Dallamfelismerés, zenei emlékezet

- Önállóan felismeri dallamáról a dalokat.

8. Mozgás-térforma

- Szép, összerendezett mozgás, változatos térforma jellemzi.

- Esztétikus játékos táncmozdulatokra képes.

9. Zenei formaérzék

- Képes a motívumok hangsúlyainak kiemelésére, ritmus és dallamvisszhangra.

- Kitalál dallamot, ritmust, mozdulatot.

10. Zenei alkotókedv

- Zenei alkotókészsége alakul, fejlődik.

- Képes zenei kérdés-felelet kitalálására motívumonként szöveg, dallam, mozgás improvizálására.

VII. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

1. Motiváltság

- Igényli és örömmel alkot, fejezi önmagát a tevékenységekben.

2. Technikák

- Örömmel, önállóan használja a különböző technikákat.

3. Téralakítás

- Ötletes a téralakításban, a kreativitás megjelenik építményein, makettek berendezésében.

4. Rajzolás

- Alkotásira jellemző a változatos téma és formavilág, részletező gazdagság, gazdag színvilág.

5. Mintázás

- Munkái egyedi, részletezésre törekvők, összetett kompozíciót alkot.
- Ügyel a díszítésre.

6. Kézimunka

- Szívesen, örömmel végzi,
- Alkotásai fejlett finommotorikus képességről tanúskodnak.

7. Barkácsolás

- Önállóan és csoportmunkában is készít egyszerű játékot, kelléket, modellt, maketteket.
- Helyesen tudja használni a legfontosabb eszközöket.

8. Képzelet, alkotás, fantázia

- Elképzeléseit egyéni módon érvényesíti, munkáiban megjeleníti.

9. Finommotorika

- Képes gördüléssel ujjmozgásokra.
- Eszközhasználatára finomodik, részletgazdagabb, bonyolultabb munkákat készít.
- Grafomotoros feladatok elvégzésére képes
- Ceruzafogása helyes nyomatéka megfelelő.

10. Alkotás értékelése

- Elemi szintű, szubjektív véleményalkotásra képes.

VIII. Mozgás

1. Motiváltság

- Igényli a mozgást, kitartó a tevékenységekben.

2. Gyakorlatvégzés

- Pontosan végzi a gyakorlatokat, ismeri a szakszavak jelentését.

3. Eszközhasználat

- Önállóan és biztosan használja a mozgáshoz szükséges eszközöket.

4. Nagymozgás

- Önállóan, pontosan végzi a nagymozgásos feladatokat.

5. Finommotorika

- Önállóan, célirányosan használja a mozgáshoz szükséges kézi szereket.

6. Mozgáskoordináció

- Szem-kéz- láb koordinációja kialakult. Mozgása harmonikus

7. Egyensúlyérzék

- Egyensúlyérzéke biztos.

8. Térpercepció, térbeli viszonyok

- Önállóan, jól tájékozódik a térben.

9. Testséma, testrészek ismerete

- Ismeri testrészeit, képes azokat tudatosan irányítani.

10. Lateralitás

- Lateralitása kialakult.

IX. Külső világ tevékeny megismerése

1. Motiváltság

- Nyitott, érdeklődő a környezet jelenségei, a környezetben végzett tevékenységek iránt ,
- Aktívan részt vesz a külső világ tevékeny megismerésében.

2. Közvetlen környezet

- Ismeri, megnevezi saját személyes adatait, szülei nevét, foglalkozását lakcímét.
- Ismeri születési helyét, idejét.
- Közvetlen környezetében lévő intézményeket, a felnőttek munkáját.

3. Közlekedés

- Gyakorlott az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Többféle közlekedési eszközt ismer és tájékozott az ott dolgozók munkájáról.

4. Testrészek ismerete

- Pontosán ismeri testrészeit, érzékszerveit, azok funkcióját.
- Ügyel ön-és társai testi épségére. Igényes teste tisztaságára.
- Felismeri a téri irányokat, téri helyzeteket.

5. Évszakok, napszakok ismerete

- Különbséget tud tenni az évszakok, napszakok jellemzői között.
- Felismeri az ok-okozati összefüggéseket.
- Képes a munkatevékenységeket hozzákapcsolni.

6. Növények, állatok ismerete

- Ismert állatokat, növényeket, azok gondozását képes csoportosítani, összehasonlítani, önállóan rendszerezni.
- Képes következtetések levonására.

7. Környezetvédelem

- Önként, szívesen vesz részt, természetet védő tevékenységben.
- Ügyel a környezet épségére, tisztaságára.
- Részt vesz a környezet gondozásában.
- Aktív a szelektív gyűjtésekben.
- Kialakultak azok a szokásai, melyek a természet védelmét szolgálják.

8. Szülőföld-néphagyományok, szokások, értékek

- Ismeri a helyi embereket, tájat, néphagyományokat, jeles napokat, népszokásokat, kultúra tárgyi értékeit.
- Ismerkedik jelentésükkel, védelmükkel.

9. Matematikai tapasztalatok

- Megadott, és saját szempont szerint tud önállóan rendezni, csoportosítani, mérni.
- Érti, használja az összehasonlítást végző szavakat.

10. Mennyiségfogalom

- 10-es számkörben kialakult mennyiség-fogalma
- Műveletek végzésére képes.

X. Munka

1. Önkiszolgálás

- Önállóan, igényesen végzi az önkiszolgálás folyamatát.
- Önállóan önt és merít.

2. Naposi munka

- Önként és megbízatás alapján szívesen vállal naposi feladatokat.
- Önállóan teríti le az asztalterítőt, figyel a terítés sorrendiségére.

3. Teremrendezés

- Önállóan rendezi a termet.

4. Alkalmi megbízatások

- Önállóan végzi a megbízásokat.

5. Segítés a társaknak

- Észreveszi, ha társának segítségére van szüksége és önként segít neki.

6. Segítés a felnőtteknek

- Önként és szívesen segít a felnőtteknek.

7. Környezet-, növény-, állatgondozás

- Önállóan, önként vesz részt az élősarok gondozásában.

8. Udvari munka

- Önállóan, önként részt vesz az udvari munkában.

-A kerti szerszámokat ismeri, rendszeresen használja.

9. Munkavégzés

- Munkavégzésnél kitartó, megbízható, pontos.

10. Eszközhasználat

- Önállóan, rendeltetésszerűen használja a munkaeszközöket.

XI. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

1. Motiváltság

- Igényli a különféle szervezett tevékenységeket.

2. Bekapcsolódás

- Cselekvő aktivitással vesz részt a tevékenységekben.

3. Feladatvégzés

- Feladatvégzése önálló.

4. Önállóság

- Teljes mértékben önálló.

5. Figyelem

- Szándékos figyelme kialakult.

6. Kivárás

- Képes a kiváráásra.

7. Felidőzés

- Önállóan képes a szándékos felidőzésre.

8. Együttműködés

- Teljes, kitartó együttműködésre képes.

9. Ismeret-és tapasztalatszerzés

- Ismeret-és tapasztalatszerzése kérdésekre és válaszokra épül.

10. Problémamegoldás

- Önálló problémamegoldásra képes.

9. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai feladatok

9.1 A szociális hátrányok enyhítését segítő intézkedések

9.1.1 Óvodánk szociokulturális helyzete

Óvodánk családi házas falusi környezetben helyezkedik el. A gyermekek egy része külterületi tanyákról érkezik hozzánk. A családok eltérő szociokulturális háttérrel rendelkeznek s, ezáltal különbségek mutatkoznak szükségleteikben, igény szintjükben, elvárásaikban és értékrendjükben egyaránt.

Intézményünkben megjelennek a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek. Jelentős a három gyermekes családok száma, fellelhetők nemzetiséghez tartozó és kis számban más állampolgárságú (migráns) gyermekek is.

Az óvodánkba járó **gyermekek szociokulturális helyzetét** minden év elején, illetve folyamatosan nyomon követjük, az adatokat rögzítjük **meghatározott szempontok alapján**.

Célunk

- A gyermekek nevelésében a **gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.**
- Az óvoda óvó-védő funkciójának differenciált érvényesítése, a gyermekek jogainak, érdekeinek képviselése, gyermekjólét, az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásának megerősítése, **az egyenlő hozzáférés biztosítása.**

Feladataink

- Szeretetteljes óvodai légkörrel, optimális feltételek biztosításával, prevenciók tevékenységek alkalmazásával bármilyen oknál fogva kiemelt figyelmet igénylő gyermekek **képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, illetve felzárkóztatása.**
- A szociális-, nevelési-, fejlődési-, vagy más jellegű problémák korai kiszűrésével, a gyermekek fejlődését befolyásoló káros hatások lehetőség szerinti korrekciója, a hiányosságok kompenzációja.
- A feladatok ellátása érdekében **együttműködő munkakapcsolat** alakítása a gyermekvédelmi rendszer intézményeivel és a szociális ellátórendszerrel.

9.1.2 Az óvodapedagógusok tevékenységei

- Az óvodába lépés előtt felvesszük a kapcsolatot a szülőkkel és a gyermekkel, több találkozási formát is megragadva az **előismerkedéshez**, az óvoda életének, szokásrendjének megismertetéséhez (jelentkezés előtti nyílt szülő-gyermek játszónap, beiratkozások, családlátogatások).
- Törekszünk a családok megismerésére, **információt gyűjtünk** a családok szociális egészségügyi helyzetéről, nevelési klímájáról, a szerzett információk alapján **anamnézist** készítünk.
- Figyelemmel kísérjük a **rendszeres óvodába járást**, jelezzük a hiányzásokat.
- Minden dolgozó kötelességének tekinti a **gyermekek védelmét**, mi óvodapedagógusok pedagógia eszközökkel segítjük elő ennek optimális biztosítását.
- A családban jelentkező problémákra, gondokra folyamatosan odafigyelünk, igyekszünk ezeket minél alaposabban megismerni.

- A káros tényezőket, tüneteket, veszélyeztető körülményeket igyekszünk korán felismerni.
- A feltáró munkát követően, pedagógiai tevékenységünk a hátrányok csökkentésére, a káros hatások megelőzésére, feltárására, megszüntetésére irányul.
- Egyéni fejlesztési terv alapján megvalósítjuk a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek **tehetséggondozását**, komplex fejlesztését egyéni fejlesztéssel, differenciált bánásmóddal.
- Szükség esetén speciális szakember segítségét kérjük.
- Folyamatosan kapcsolatot tartunk a gyermekvédelmi felelőssel és az óvodavezetővel, **tájékoztatjuk** őket tevékenységünkről, a gyermek állapotáról, segítséget kérünk tőlük, ha pedagógiai eszközökkel nem tudunk eredményt elérni.
- **A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (továbbiakban: migráns) gyermekeinek biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.**
- Nyilvántartjuk, és folyamatosan vezetjük a naplóban a gyermekvédelmi kimutatást.
- A szülőkkel együttműködő, jó kapcsolat kialakítására törekszünk, tanácsainkkal segítséget nyújtunk.

9.2. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

9.2.1. A gyermekvédelmi tevékenység feltételei

A ránk bízott gyermekek nevelése meghitt, **befogadó**, családias, állandó értékrendet képviselő, nyugodt légkörben folyik. Nevelő tevékenységünk esetenként, ha kell, hátránycsökkentő szerepet tölt be a családi nevelésben a hiányosságokat kompenzálja, a problémákat korrekációs módon igyekszik csökkenteni, vagy megszüntetni. Óvodai nevelésünk során humanista szemléletünkkel és pedagógiai módszereinkkel **a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának megerősítését az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéni különbözőségeit. Egyéni differenciált bánásmódot alkalmazva fejlesztjük a gyermeki személyiséget.**

Az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, **a különleges gondozást igénylő gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását segítjük elő.**

9.2.2. A gyermekvédelmi felelős tevékenységei

Az óvodába járó gyermekek körében

- Képviseli a gyermekek érdekeit
- A problémákat típusuknak, súlyosságuknak megfelelően mérlegeli, **javaslatot tesz** a további teendőkre, egyeztet a pedagógusokkal.
- Veszélyeztetettség esetén **jelentést készít** és egyeztet a gyermekjóléti szolgálattal.
- Ezen gyermekek fejlődését figyelemmel kísérjük, **javaslatot adunk** a további problémák megelőzéséhez, nevelésükhöz, fejlesztésükhöz, külső szakember igénybevételehez

A nevelőtestület körében

- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet
- **Irányítja** a nevelőtestület **feltáró munkáját**, a kitűzött feladatok megvalósítását.
- **Egységes elvek** képviselőjét érvényesíti a kiemelt figyelmet igénylő és veszélyeztetett gyermekek megítélésében.

- Pályakezdő óvodapedagógusokkal megismerteti a gyermekvédelmi munka tartalmát, feladatát.
- Folyamatosan kapcsolatot tart az óvodapedagógusokkal, és **tanácsot ad** nekik a gyermekek érdekében teendő intézkedésekről.
- A továbbképzéseken szerzett, és szakirodalomból merített **új, korszerű információkat** folyamatosan átadja a kollégáknak.
- **Veszélyeztetett gyermekek** esetében az óvodapedagógusokkal együtt részt vesz a családlátogatásokon, fogadóórákon.
- A gyermekvédelmi munka területén való **önképzésre** javaslatot tesz, szakirodalmat ajánl.
- Kapcsolatot tart a különböző **gyermekvédelmi intézményekkel**

9.2.3. Az óvodavezető gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységei

- Mindenekfelett érvényesíti az óvodába járó gyermekek érdekeit, **az őket megillető jogok** és az érvényesülés megvalósulását nyomon követi.
- Az óvodában **irányítja** a gyermekvédelmi munkát, a nevelőtestület pedagógia tevékenységét.
- Gondoskodik a gyermekvédelmi munka **feltételeiről**.
- Tanév kezdetén **tájékoztatást** ad a szülőknek a gyermekvédelmi felelős személyéről, fogadó órájának időpontjáról, és hogy hol, mikor kereshető meg.
- Az óvodapedagógusokkal együttműködve megteremti a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeit, a gyermek balesetek megelőzésével kapcsolatos feltételeket, a rendszeres egészségügyi- és egyéb szűrővizsgálatok elvégzésének feltételeit.
- Biztosítja a gyermekekkel kapcsolatos **adatok védelmét**.
- **Képviselet** az intézményt a gyermekvédelmi intézményhálózattal való kapcsolattartás során.
- Szükség esetén **intézkedést kezdeményez**.

9.2.4. Az óvodapedagógusok tevékenységei

- A gyermek óvodába lépésekor családlátogatáson tájékozódunk a család környezetéről, a szülők anyagi helyzetéről, nevelési elveiről, életmódjáról. Ezáltal mihamarabb kiemelt figyelmet fordíthatunk azokra a gyermekekre, akiknek a fejlődését negatív környezeti hatások hátráltatják, gátolják.
- Valamennyi gyermeknél egyéni bánásmódot alkalmazunk, **mely segíti a gyermeki személyiség fejlődését, egyéni készségeiknek és képességeiknek kibontakoztatását**.
- A gyermekek fejlődését nyomon követő folyamatos megfigyeléseinket személyiséglapokon rögzítjük. Ha valamely gyermek fejlődésében problémát észlelünk, kiemelt figyelmet fordítunk a megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazására.
- Tevékenységünk a **hátrányok csökkentésére, kompenzálására, a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására, a fejlődés elősegítésére irányul**.
- A fejlődésben megkésett, részképesség-zavarokkal küzdő gyermekekkel játékos formában, **differenciált eljárásokkal, és egyéni fejlesztéssel** foglalkozunk.
- A magatartási-, érzelmi-, akarati problémák esetében a nevelés során egyéni bánásmódot alkalmazunk. Ha indokoltnak tartjuk, akkor a szülő hozzájárulásával szintén külső szakemberek segítségét kérjük.
- A szülőket folyamatosan **tájékoztatjuk** gyermekük fejlődéséről, a változásokról. Élünk a szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, családlátogatások, beszélgetések nyújtotta lehetőségekkel.
- A szülők kéréseit, közléseit bizalmasan kezeljük. Tájékoztatjuk őket, segítséget nyújtunk hivatalos ügyeik elintézésében, a lehetőségek felkutatásában.

- Együttműködésre, közös megoldás keresésére törekszünk, **alkalmazzuk a családokhoz illesztett intervenciós gyakorlatot** gyermekük harmonikus fejlődése érdekében.
- A gyermekek nevelése során arra törekszünk, hogy megelőzzük a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kialakulását.
- Szándékunk, hogy komplex személyiségfejlesztéssel kiegyensúlyozott gyermekkort biztosítsunk, felkészítsük az iskolai életmódra, a társadalmi elvárásoknak való megfelelésre a ránk bízott gyermeket

10. Az óvoda kapcsolatai

10.1 Szülő- gyermek-pedagógus együttműködési formái

Óvodánkban kiemelt szerepe van a családi házzal való szoros nevelőpartneri kapcsolat ápolásának. Az együttműködés során fontosnak tartjuk egymás kölcsönös tiszteletét, megbecsülését, a folyamatosságot, a kellő tapintatot, bizalmat.

Célunk

A családdal való együttműködésben az **együttnevelés, esetenként hátrány csökkentés** megvalósítása, és a **hatékony intervenciós gyakorlat** érvényesítése.

Feladataink

- Az óvodai neveléssel a **családi nevelés elősegítésének, szükség esetén kiegészítésének**, kompenzálásának megvalósítása.
- A **család jogainak** (a szülők, gyermekek személyiségi jogait) meghatározó szerepének **maximális tiszteletben tartása.**
- A **bizalom teli, oldott, őszinte együttműködésen alapuló nevelőpartneri viszony alakulásának** kezdeményezése.
- A **szülők, gyermekek** – azaz a családok társadalomra nem ártalmas – **különbözőségének tolerálása**, a gyermekek nevelésével kapcsolatos kérések (ha a pedagógiai elvekkel nem ellentétes) megvalósítása.
- **Változatos kapcsolattartási formákon** keresztül a szülők **folyamatos** tájékoztatása gyermekük fejlődéséről,
- Az **óvoda pedagógiai programjának hiteles közvetítése a szülők felé.**
- Segítségnyújtás a szülőknek, **az intervenciós gyakorlatok érvényesítése szociális, nevelési problémáik megoldásában.**

Az együttműködés tartalma	Érintettek	Az együttműködés időpontja
óvodai jelentkezés előtti nyílt nap	gyermekek, szülők, pedagógusok	óvodai jelentkezés előtti időszakban
óvodai beiratkozás	szülők, óvodavezető	jegyző által meghatározott időpontban
óvodai felvételtől szóló határozat	szülők, óvodavezető, tagóvoda vezető	jelentkezést követő 10 nap
beszoktatás	gyermekek szülők pedagógusok	legalább óvodába lépést megelőző 2 hét
családlátogatás	gyermekek szülők pedagógusok	1. beszoktatás előtt, óvodába kerüléskor 2. szükség szerint
napi kapcsolattartás	szülők pedagógusok	érkezéskor és távozáskor
szülői értekezletek: csoportszintű	szülők pedagógusok	1. aug. 2. febr.
szakvélemény átadása az iskolába menő gyermekek szüleinek	szülők óvodavezető pedagógusok	iskolai beiratkozás előtt

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

nyílt napok	gyermekek, szülők, pedagógusok	november és február
fogadóórák	szülők pedagógusok	november és február ill. ezen túl egyeztetés alapján
óvodavezetői fogadóóra	szülők óvodavezető	Házirend szerint, minden héten
az óvoda születésnapja, más jubileumok	gyerekek szülők meghívottak minden alkalmazott	értelemszerűen
születésnapok	gyerekek pedagógusok	napján, értelemszerűen
gyermeknap	gyerekek szülők,	ütemezés szerint
nyílt ünnepek	gyerekek szülők minden alkalmazott	ütemezés szerint
bál	szülők meghívottak minden alkalmazott	december

10.2 Óvoda- Iskola együttműködési formái

Célunk

- A társintézménnyel való folyamatos kapcsolattartás, **zökkenőmentes átmenet** segítése.

Feladataink

- A gyermekek, pedagógusok, szülők számára betekintési, ismerkedési lehetőségek biztosítása
- A fejlődés nyomon követése
- A pedagógusok közötti szakmai konzultációk megteremtése

Kapcsolattartás formái

- Tapasztalatcserék
- Látogatások – szakmai konzultációk
- Tájékoztatások a gyermekek egyéni fejlődési üteméről, az átmenet során felmerülő differenciált bánásmódról
- Egymás rendezvényein, ünnepein történő megjelenés, közreműködés

10.3 Óvoda- Pedagógiai Szakszolgálatok kapcsolattartása

Cél

A gyermekek fejlettségének megállapítása és a szakszolgálatok javaslata alapján további személyre szabott fejlesztése.

A szakszolgálat irányításával való kapcsolattartást az óvodavezető koordinálja az alábbi tevékenységeken keresztül:

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

- a vizsgálatra javasolt gyermekek vizsgálati javaslatát jóváhagyja és továbbítja
- a szakszolgálat szakértői véleményét a gyermek pedagógusával egyeztetve
- igényli a szakértői véleményben foglalt szakszolgálati ellátást
- az ellátás megvalósulását az intézményben megszervezi
- a szakemberekkel a kapcsolattartást biztosítja.

Feladataink

- Az óvodapedagógusok állandó és folyamatos kapcsolattartása, együttműködése a szakszolgálat utazó szakembereivel a gyermek fejlődése érdekében
- A szakszolgálat utazó szakembereinek javaslatainak beépítése a gyermekek egyéni fejlesztési tervébe
- A szülők folyamatos tájékoztatása a speciális fejlesztés eredményeiről, a további feladatokról
- Szülők bevonása szakmai fórumok keretében szakemberek részvételével
- A szakszolgálat által szervezett szakmai fórumokon, rendezvényeken a pedagógusok továbbképzési céllal való részvétele

Az együttműködés tartalma	Érintettek	Az együttműködés időpontja
BKM Pedagógiai Szakszolgálat Tiszakécskei Tagintézménye	óvodavezető óvodapedagógus szülő gyermekek	alkalom szerint nagy csoportos logopédiai szűrése tanév megelőző májusban
Gyermekjóléti Szolgálat	gyermekvédelmi felelős óvodavezető óvodapedagógus szülő gyermekek	alkalomszerűen

10.4. Óvoda- egészségügyi hálózat

Cél

- A gyermekek **óvoda-egészségügyi felügyeletével** kapcsolatos feladatok eredményes megvalósulása.

Feladataink

- az óvoda gyermekorvosával, védőnőjével rendszeres időközönkénti, állandó és folyamatos szakmai munkakapcsolat fenntartása

Együttműködő szerv	Érintettek	Az együttműködés időpontja
Óvodaorvos	óvodavezető óvodapedagógus gyermekek	előzetes egyeztetés szerint 1v. 2X
Védőnő	óvodavezető óvodapedagógus gyermekek	előzetes egyeztetés szerint 1v. 2X alkalomszerűen

10.5. Óvoda – Közművelődési intézmények

Célunk

Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda
Pedagógiai Programja

- Az óvoda pedagógiai programjában foglalt elvek gyakorlati megvalósítása érdekében folyamatos kapcsolattartás, **művészi élménynyújtás**.

Feladataink

- Könyvek megszerettetése, könyvtárhasználat megismertetése.
- Művészetek befogadása, esztétikai érzékenység, érzelmi fogékonyság fejlesztése.
- Kulturált magatartás formálása.

Közművelődési intézmény	Kapcsolattartás formái	A kapcsolattartás időpontja
Könyvtár	Könyvkölcsönzés Részvétel a rendezvényeken	Alkalomszerűen
Művelődési Központ	Részvétel a rendezvényeken	Alkalomszerűen
Ciróka Bábszínház	Színházlátogatás	Műsorterv alapján
Katona József Színház	Színházlátogatás	Műsorterv alapján
Múzeumok, tárlatok, kiállítások	Látogatás	Alkalomszerűen

11. Pedagógiai programunk hozzáférhetőségének, nyilvánosságának biztosítása

Tájékoztatási formák

- Óvodai beiratkozást megelőző nyílt napon szóban
- A község internetes honlapján.
- Csoportos szülői értekezleteken szóban.
- Szülők egyéni kérése alapján rendkívüli tájékoztatás szóban.

Betekintési lehetőség biztosítása

- A Házirendben szabályozott módon a szülő bármikor elkérheti és elolvashatja.

Záradék

A Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda Pedagógiai Programja

Legitimáció típusa	Név	Dátum	Dokumentum
Véleményezte	Szülők Intézményi Szervezete		Jegyzőkönyv
Véleményezte és elfogadta	Az óvoda nevelőtestülete és alkalmazotti köre		Jegyzőkönyv
Jóváhagyta	Óvodavezető		Jegyzőkönyv

Tájékoztatásul megkapták

Szentkirály Község Önkormányzata	
Az óvoda Szülői Szervezete	
Az óvoda teljes alkalmazotti köre	
Internetes úton nyilvánosságra hozatal	
Irattári száma	

Érvényességi rendelkezések

Az óvodai pedagógiai program érvényességi ideje:

2017. szeptember 1-től visszavonásáig.

Az óvodai pedagógiai program bevezetése:

2017. szeptember 1-től valamennyi csoportban visszavonásig.

Az óvodai pedagógiai program hatályba lépése:

2017. szeptember 1.

Az óvodai pedagógiai program módosítása:

- Az óvodai pedagógiai program módosításának elbírálása a nevelőtestület bármely tagjának írásos kérésére, többségi szavazattal történhet.
- A módosítás tartalmára vonatkozó indokokat megvitatva a nevelőtestület hozza meg a döntést.

A módosítás lehetséges indokai:

- Törvényi vagy gazdasági szabályozásban bekövetkezett változás hatására.
- Helyi feltételek megváltozása esetén, amely kihat a pedagógiai program megvalósítására.
- Amennyiben a pedagógiai program alapján végzett pedagógiai munka bármely területen nem kellő hatékonyságot mutat.
- A korszerű pedagógiai, pszichológiai kutatások eredményeinek hatására, a szakmai munkában történő változás esetén.
- A nevelőtestület innovációs munkájának eredményeként.

A módosítások során a legitimációs folyamatot be kell tartani, és az érdekegyeztetési feladatokat el kell végezni.

Nyilvánosságra hozatal

Az óvoda nyitottságát az információ áramoltatás működtetése, a Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda Pedagógiai Programjának nyilvánossága biztosítja.

Szentkirály, 2017. augusztus 29.

.....
óvodavezető